A°. 1858. N°. 168.

Opregte Dingsdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 20 Julij.

[Bij N°. 168 dezer Courant behoort een Vervolg.]

WEENEN, 16 Julij.

Men heeft in berigten uit Berlijn, door fransche bladen medegedeeld, gewaagd van tegenzin aan de zijde der oostenrijksche Regering om, indien er maatregelen van bedwang zouden moeten worden aangewend, ten einde de regten van Duitschland tegenover Denemarken te doen gelden, oostenrijksche troepen daartoe te bezigen. Van goederhand wordt verzekerd, dat bij het Kabinet van Weenen evenmin tegenzin te dien aanzien bestaat, als bij het Kabinet van Berlijn, en dat, indien het aanwenden van dergelijke middelen zal worden opgedragen aan de troepen van de duitsche Midden-Staten, dit zal geschieden om in deze zuiver duitsche aangelegenheid, ten aanzien van de andere groote mogendheden, de meest mogelijke onpartijdigheid te betoonen.

— De zeehaven van Djeddah, alwaar dezer dagen de zoo betreurenswaardige moord van aldaar aanwezige Christenen heeft plaats gehad, is 15 à 16 uren van Mekka verwijderd, en bevat eene bevolking van 15 à 20,000 zielen. De stad wordt door de Mahomedanen voor even heilig gehouden als Mekka en Medina, en in vroegere dagen mogt zich evenmin een Christen in dezelve vestigen, als in de beide genoemde plaatsen. Alleen Frankrijk en Engeland worden aldaar door consuls vertegenwoordigd. De bassa van Djedda heeft een zeer hoogen rang onder de turksche ambtenaren, en geniet eene bezoldiging van 1,200,000 turksche piasters; een bedrag, 't welk, door de erkende turksche handgrepen, dikwerf meer dan verdubbeld wordt. Zijn gebied, 't welk Arabie en Ethiopie bevat, strekt zich ook uit over Mekka. Al de deelhebbers in het grieksche handelshuis *Sawa*, van Lemnos, zijn vermoord. Dit huis stond onder britsche bescherming, terwijl drie der gebroeders zich daarenboven onder de bescherming van de fransche vlag hadden gesteld. Het dreef handel met Soudan en had agenten tot aan de grenzen van Abyssinie. Voor het overige is de handel veelal in handen van bedrijvige, maar dweepzieke Mahomedanen, onder welke een vermogen van 2 à 4 millioenen franken geenszins tot de zeldzaamheden behoort. De genoemde stad is de plaats, alwaar de zich naar Mekka begevende turksche bedevaartgangers, welker aantal op 60,000 personen jaarlijks wordt geschat, gewoonlijk ontschepen. Uit Suez wordt gemeld, dat de opgewondenheid der Muzelmannen, welke van Mekka afhankelijk zijn, steeds toeneemt, en dat men in die stad, op het vernemen van dezen moord, niet alleen eene buitensporige vreugde heeft betoond, maar dat zelfs de Imans op den 19den Junij, in 't bijzijn eener groote menigte geloovigen, een danklied hebben aangeheven.

WEENEN, 16 Julij.

In duitsche dagbladen is gemeld, dat er uitzigt aanwezig is, dat de verwikkelingen tusschen Oostenrijk en Pruissen, betreffende de zamenstelling van de bezetting der bonds-vesting Rastadt, zullen opgeheven en men zich deswegens met elkander zal verstaan. Hier ter stede houdt men zich verzekerd, dat dergelijke uitkomst als eene voor geheel Duitschland zeer gewenschte gebeurtenis zoude worden aangemerkt, en aanleiding geven tot eene onverdeelde goedkeuring. In deze residentie heeft men zich nimmer voorgesteld, dat eene aangelegenheid van zoo geringe beteekenis, in den tijd, dien men beleeft en in welken zoo ernstige belangen op het spel staan, aanleiding zoude geven tot eenen strijd, bij welken een zoo allergewigtigst voordeel, als het behoud van de duitsche eensgezindheid, in de waagschaal zoude kunnen worden gesteld.

— De te Djeddah plaats gehad hebbende moordtooneelen hebben hier ter stede een zeer onaangenamen indruk gemaakt. Men meent, dat, wel is waar, de aandacht der staatkundigen een weinig van het eiland Perim naar de oostkust van de Roode-zee zal worden afgeleid, maar dat niettemin dit betreurenswaardige voorval geenszins de staatkundige beteekenis kan hebben, welke in sommige plaatsen daaraan wordt toegekend. Dat onderdanen der westelijke mogendheden zwaar beleedigd zijn geworden, wordt gereedelijk erkend, en ook tevens als zeer zeker aangenomen, dat de daaraan schuldigen gestrengelijk zullen worden gestraft. Ook meent men, dat wegens het gebeurde geen beklag en geene vorderingen van eenen staatsregtelijken aard aan de Porte zullen worden gerigt; — evenmin als zoodanige vorderingen wegens roof en moord, door omzwervende Arabieren in Algerie gepleegd, die daarvoor dan ook naar eisch zijn getuchtigd, aan de fransche Regering zijn kenbaar gemaakt.

De fransche dagbladschrijvers, die deze zaak tamelijk hoog hebben opgenomen, meent men te mogen doen opmerken, dat hetzij Muzelmannen, hetzij Russen in het hoog bewind aan den Bosporus zijn gezeten, de woeste in Arabie aanwezige benden toch niet op eenmaal aan de voorschriften der beschaving zouden kunnen onderworpen worden.

PARIJS, 17 Julij.

Heden zijn de gevolmagtigden, leden der Conferentie, voor de elfde maal vergaderd geweest, en wel in het hôtel van Buitenlandsche Zaken. In de diplomatieke kringen wordt verzekerd, dat *Fuad-bassa* aan graaf *Walewski* en lord *Cowley* heeft medegedeeld, dat de Porte eene schadevergoeding van 150,000 fr. wilde geven aan de dochter van den consul *Eveillard*, en eene gelijke som aan de nagelatene betrekkingen van den britschen vice-consul, den heer *Page*.

De beursliedèn houden zich mede bezig met het bezoek van Koningin *Victoria* te Cherbourg, en houden het voor zeer mogelijk, dat Keizer *Napoleon* voornemens is om van H. M. de verzekering te erlangen, dat, ingeval het ooit mogt komen tot een oorlog tusschen Oostenrijk en Frankrijk, Engeland onzijdig zal blijven. Het behoeft wel geene vermelding, dat men ter beurze van de veronderstelling uitgaat, dat in dit geval Rusland als de geallieerde van Frankrijk zal optreden, en Turkije als de bondgenoot van Oostenrijk.

Het blijft bepaald, dat Keizer *Napoleon*, vergezeld door H. M. Keizerin *Eugénie*, den 3den Augustus naar Cherbourg zal vertrekken. Naar men verzekert, zal Koning *Otto* van Griekenland, die dezer dagen van Venetie naar Triest is vertrokken, eene der duitsche badplaatsen bezoeken.

— Eergisteren is het kamp bij Châlons geopend door den maarschalk *Canrobert*, die den Keizer te Plombières heeft bezocht en daar zijne laatste instructien heeft bekomen. De troepen waren in slagorde geschaard en zijn door den maarschalk geïnspecteerd. De algemeene inrigting van het kamp verschilt weinig of niet van die van het vorige jaar. Er zijn echter belangrijke verbeteringen aangebragt in de dienst der hospitalen en de inrigting der magazijnen en barakken.

In het kamp worden de toebereidselen voortgezet voor de luisterrijke ontvangst des Keizers, niettegenstaande men volstrekt nog niet weet, wanneer Z. M. in het kamp zal komen.

Omtrent den tijd, op welken de Keizer Bretagne zal bezoeken, is mede nog geen besluit genomen. Het zeggen is, dat op 15 Augustus, den Napoleons-dag, HH. MM. zich zullen begeven naar Auray, waar de dienst in de kerk Notre-Dame d'Auray door den bisschop van Vannes zal worden verrigt.

— Naar men verzekert, heeft het gouvernement berigten uit Kandia ontvangen, welke den stand der zaken daar te lande eenigzins anders voorstellen dan tot dusver het geval is geweest. Men denkt, dat die berigten weldra in den *Moniteur* zullen worden medegedeeld. Inmiddels heeft een fransch oorlogschip last bekomen om naar de Roode-zee te stevenen.

Men begint eenigermate van gevoelen te veranderen omtrent *Vely-bassa*, den gouverneur van Kandia, die, zooals thans is gebleken, zich tot het uiterste heeft verzet tegen het ter dood brengen van den jongen Griek, wiens verminkt lijk door de straten der stad Canea is gesleept. Het dagblad *la Presse*, 't welk in regten is betrokken, wegens de mededeeling eener correspondentie, in welke *Vely-bassa* beschuldigd is van medepligtigheid aan het vermoorden door middel van vergift van den griekschen bisschop van Kandia, heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om eene nota medetedeelen, in welke *Vely-bassa* in zijne eer wordt hersteld. *La Presse* zegt, dat de correspondent zich heeft vergist, en men hier zich had behooren te vergewissen van de waarheid zijner opgaven, alvorens zulke zware aantijgingen wereldkundig te maken. Men denkt, dat de aanklagt tegen dat blad alsnu zal worden ingetrokken.

De heer *Limayrac*, een der redacteuren van *la Presse*, is overgegaan in de dienst van *la Patrie*, en heeft heden een betoog in dat half-officiële blad geleverd, waarin hij den togt van Prins *Napoleon* naar Limoges uit een staatkundig oogpunt beschouwt. — Het in Algerie uitkomende dagblad *Akbar* verzekert, dat Prins *Jérôme* en Prins *Napoleon* in de maand September de reis naar die kolonie zullen aannemen.

— Het officiële spaansche dagblad behelst een koninklijk besluit, waarbij drie adjudanten des Konings worden ontslagen en door andere officieren vervangen. Verder zijn niet minder dan 41 nieuwe leden van den Senaat benoemd, en zijn de besluiten uitgevaardigd ter vervanging der tegenwoordige spaansche gezanten te Weenen, te Lissabon en in Turkije, en ter reorganisatie van den Staatsraad, van welk regerings-ligchaam de heer *Martinez de la Rosa* tot voorzitter is benoemd.

De burgerlijke gouverneurs hebben last bekomen om zich uiterlijk op 20 Julij naar de hun aangewezene standplaatsen te begeven, ter voorbereiding der maatregelen voor de verkiezingen.

PARIJS, 18 Julij.

Bij besluit van den 17den dezer, te Plombières geteekend, heeft de Keizer bepaald, dat er voor de faculteit der wetenschappen twee orden zullen worden daargesteld; eene voor de meetkunde, en eene voor de natuurkundige wetenschappen.

— Uit Caen wordt gemeld, dat de spoorweg van die stad naar Cherbourg den 12den dezer is geopend. De trein, regtstreeks van Parijs komende, is des middags te Cherbourg aangekomen, medebrengende de hoofdbestuurders van den westelijken-spoorweg; de ingenieurs van de controle, en de ingenieurs van de dienst der lijn. Allen hebben een zeetogt ondernomen, aan boord van het stoomschip *Eclair*. De gewone dienst tusschen Parijs en Cherbourg zou den 17den Julij een aanvang nemen.

— Nopens het gebeurde op Kandia meldt de *Moniteur*, dat de jonge Griek, welke aanleiding heeft gegeven tot de laatste uitbarsting van haat der Turken tegen de Christenen, zich indedaad uit wraakzucht aan den moord van eenen Turk heeft schuldig gemaakt en zijn slagtoffer nog daarenboven heeft bestolen; — dat zich daarop eene niet geringe opgewondenheid onder de turksche bevolking heeft geopenbaard; — dat de schuldige dadelijk is gegrepen, en ook gewisselijk de doodstraf zou hebben ondergaan, ware het niet, dat er een gestreng bevel bestond, 't welk inhoudt, dat geen doodvonnis mag worden ten uitvoer gelegd zonder de toestemming van den Sultan. Men heeft getracht de menigte te bezadigen, met haar te verzekeren, dat het verlof om den schuldige de straf des doods te doen ondergaan, reeds was aangevraagd; doch dit heeft niet gebaat. De admiraal is genoodzaakt geweest bevel te geven om den jongen Griek te verworgen. Het lijk is, met behulp van eenige geregelde troepen, aan de woeste menigte ontrukt en ter aarde besteld, en daarop is de orde in zoo verre hersteld, dat de Christenen zich weder in 't openbaar hebben durven vertoonen. De handelwijze der turksche overheden wordt in dit berigt eer geprezen, dan gelaakt.

LONDEN, 17 Julij ('s avonds).

De bill tot nieuwe regeling van het bestuur over Britsch-Indie is eergisteren avond voor de tweede maal in het Hoogerhuis gelezen. Daartoe is zonder stemming besloten; maar enkele sprekers hebben de voordragt in verscheidene opzigten afgekeurd. De graaf *van Granville* zeide, dat de bill in het Huis der gemeenten met overhaasting behandeld was. In 't bijzonder keurde hij het af, dat den minister voor de indische zaken een Raad was ter zijde gesteld; daardoor zou de verantwoordelijkheid van dien minister verzwakt en de behandeling van zaken belemmerd worden. Hij wenschte, dat de bill slechts voor een bepaald getal jaren werd vastgesteld. — De graaf *van Ellenbourgh* (de gewezen gouverneur-generaal van Britsch-Indie en laatstelijk president van den Raad van toezigt over de indische zaken) verheugde zich over het opdragen van het bestuur aan de Kroon, in plaats van de O. I. Compagnie, welke zich ongeschikt voor hare taak betoond had; maar hij oordeelde, dat aan den nieuwen Raad voor de indische zaken niet genoeg invloed en gezag werd toegekend, en 't bijzonder keurde hij het af, dat aan den nieuwen minister eene onbepaalde magt gegeven werd, om op eigen gezag oorlog te verklaren en vrede te sluiten. Hij voegde er bij, dat de staat van zaken in Indie nu zeer verontrustend was. Alleen het afzenden van meer troepen derwaarts kon niet baten; ook het inwendige bestuur moest op eene krachtige wijze gereorganiseerd worden, en daartoe was eene sterke politiemagt noodig. Indie moest tot welzijn van dat land zelf, en niet ten gevalle van het Huis der gemeenten en van de daarin vertegenwoordigde partijen bestuurd worden. — De markies *van Clanricarde* meende, dat de onderhavige wet het dubbele bestuur van Indie, 't welk teregt veroordeeld was, niet zou doen ophouden; dat de nieuwe Raad niet uit geschikte personen zou worden zamengesteld, en zich niet naar behooren zou kunnen doen gelden; enz.

De graaf *van Derby*, het hoofd van het ministerie, heeft de belangrijke veranderingen, welke door de bill in het indische bestuur gemaakt worden en welke algemeen als noodig erkend waren, doen uitkomen, en aangemerkt, dat nimmer eene wet met zoo veel gemeen overleg en zoo geheele terzijdestelling van partijzucht in het Huis der gemeenten behandeld is, als de onderhavige. Hij erkende, dat het inwendige bestuur van Indie nu nog in vele opzigten eene betere regeling behoefde; maar thans werden daartoe de noodige grondslagen gelegd. Zoodra de tegenwoordige wet door H. M. bekrachtigd zou zijn, zou het gouvernement de hand slaan aan eene reorganisatie van het indische leger, waarbij echter de verkregen regten van de thans tot hetzelve behoorende militairen geëerbiedigd zouden worden.

Gisteren is het Huis tot de behandeling der artikelen van de bill overgegaan, en zijn verscheidene derzelve aangenomen zoo als zij waren voorgedragen. Tegen de zamenstelling van den Raad zijn bij deze gelegenheid weder verscheidene bedenkingen gemaakt. De graaf *van Albemarle* vreesde, dat vooral dusgenaamde Oud-Indiers tot leden van dat ligchaam benoemd zouden worden, en deze personen waren zijns inziens over het algemeen daartoe even ongeschikt als voor het bestuur van het moederland. Een amendement van lord *Granville*, om personen, die in eenige handels-betrekking staan, van den Raad uitteslniten, is verworpen met 50 tegen 35 stemmen.

Het Huis der gemeenten heeft eergisteren beraadslaagd over eene bill, welke moest dienen om omkoopingen en andere dergelijke kwade praktijken bij de verkiezingen tegentegaan. In 't bijzonder heeft de bepaling, waarbij aan de candidaten verguud wordt om de reiskosten der kiezers te betalen, aanleiding tot veel verschil van gevoelen gegeven. Verscheidene sprekers hebben zich met nadruk daartegen verzet, omdat het de deur opende voor grove misbruiken. Een der sprekers merkte daarbij aan, dat, indien de kiezers te arm of te onverschillig waren om zelven hunne reiskosten te betalen, hunne stemmen ontbeerd konden worden. Ten slotte is de bedoelde bepaling, welke door de ministers verdedigd werd, aangenomen met 165 tegen 70 stemmen. Bij deze gelegenheid heeft een der sprekers de kosten van eene graafschaps-verkiezing, zooals zij thans door den candidaat plegen gedragen te worden, begroot op 3 à 4000 p. st.

Wijders heeft de kanselier der Schatkist in deze zitting verlof gevraagd en bekomen tot het indienen eener wet, waarbij eene som van 3 mill. p. st. ter beschikking van het gouvernement gesteld zal worden voor de verbetering der waterlozing in Londen en de reiniging van de Teems. Om de renten van deze som en de aflossing van het kapitaal te verzekeren, zal in die wet worden voorgesteld om alle huizen in Londen aan eene belasting van 3 p. per p. st. te onderwerpen. De minister berekende, dat deze belasting gedurende 40 jaren geheven zou moeten worden.

Gisteren avond heeft het Huis, op voorstel van lord *J. Russell*, besloten tot de tweede lezing van de reeds in het Huis der lords aangenomen bill, betreffende het toelaten van Israëliten als leden van het Parlement. Eene motie

van den heer *Newdegate*, om dit ontwerp ter zijde te leggen, is door de ministers bestreden op de laatstelijk in het Hoogerhuis ontwikkelde gronden, en verworpen met 156 tegen 65 stemmen.

— Onder de troepen, die, zoodra de noodige transportmiddelen gereed zullen zijn, naar O.-Indie vertrekken zullen, behooren ook twee regimenten ruiterij.

— Berigten uit Nieuw-York van 7 Julij, heden te Liverpool ontvangen, melden, dat eene sterke scheepsmagt der Ver.-Staten naar Nicaragua gezonden zou worden, om het openen van eenen weg door dat land, tusschen de twee Oceanen, te verzekeren.

— Uit eene dezer dagen aan het Parlement medegedeelde opgaaf blijkt, dat van 1 Maart 1857 tot 21 April jl., 14,117 manschappen van de burger-militie als vrijwilligers bij het staande leger hebben dienst genomen, te weten: 9,549 in Engeland, 892 in Schotland en 3676 in Ierland.

— Den 14den dezer was de voorraad van specie in de Eng. Bank sedert de vorige week met 509,991 p. st. verminderd.

In de heden eindigende week hebben de invoeren van goud en zilver uit het buitenland 922,992 p. st. bedragen; de uitvoeren zijn betrekkelijk gering geweest.

— Heden was de beurs weder gedrukt. De 3 pc. gecons. resc. 95½ à ⅝.

's GRAVENHAGE, 19 Julij.

Den 16den is de generaal *Tottleben* ten Hove ter maaltijd genoodigd, en zijn ook de ministers daarbij tegenwoordig geweest. Z. M. heeft ter eere van dien veldheer een feestdronk ingesteld, en daarbij betuigd, dat het hem zeer aangenaam was, een der verdedigers eener vesting te mogen ontmoeten, welker beleg zoo wereldberoemd was geworden. Z. M. heeft den genoemden generaal gedurende deszelfs verblijf hier te lande, als een blijk zijner hoogachting, den kapitein der genie graaf *van Limburg Stirum* toegevoegd. De minister van Oorlog, generaal *van Meurs*, heeft den russischen veldheer de bezigtiging van al onze vestingwerken aangeboden.

Heden begeeft de generaal *Tottleben* zich naar Soestdijk, ten einde zijne opwachting te maken bij H. M. de Koningin-moeder.

Donderdag zal de minister van Buitenlandsche Zaken, de baron *van Goltstein*, een gastmaal geven, ter eere van den russischen generaal.

— Gisteren is Z. M. de Koning te vijf ure des ochtends, met een buitengewonen stoomtrein, naar Rotterdam en verder naar Duitschland vertrokken. Z. M. zal zich tot Remagen van den spoorweg bedienen en zich verder met postpaarden naar Wiesbaden begeven. Z. M. zal, naar men verzekert, gedurende eene maand, of daaromtrent, afwezig blijven.

— Naar men verneemt, is het onderzoek van het terrein voor den aanleg van een spoorweg van Arnhem langs Zwolle tot Meppel, opgedragen aan den ingenieur *Schneither*, afgeloopen, en is ook afgeloopen het onderzoek van het terrein van een spoorweg van Meppel over Assen naar Groningen, en van daar over Leeuwarden naar Harlingen, 't welk aan den ingenieur *van Diesen* was opgedragen. De laatstgenoemde ingenieur zou zich eerlang bezighouden met het onderzoek van het terrein voor den aanteleggen spoorweg van Zutphen, langs Enschede, tot aan de duitsche grenzen.

— De russische generaal, prins *Gortschakoff*, gouverneur-generaal van Polen, vroeger bevelhebber van het russische leger in de Krim, is met de prinses, zijne echtgenoote, in deze residentie aangekomen.

— Z. M. de Koning heeft den russischen generaal *Tottleben* benoemd tot commandeur der Militaire Willems-orde.

Gisteren heeft die beroemde generaal op het Huis ten Bosch bij H. M. de Koningin het middagmaal gebruikt. Woensdag wordt hij van Soestdijk hier terug verwacht.

— Bij Zr. Ms. besluit van 17 Julij zijn benoemd tot off. van gez. 3de kl. bij de zeemagt de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor mil. geneeskundigen: *T. J. J. Gori*, *J. van IJzeren*, *W. Pannevis* en *J. C. v. Dooremaal*.

— Bij besluiten van 16 dezer heeft Z. M. den 1sten luit. *W. Stolte*, pl. adj. aan den Helder, op pensioen gesteld; — op zijn verzoek eervol uit de mil. dienst ontslagen den kapitein *J. C. Bouwens van Horssen*, van het 1ste reg. veld art.; — benoemd: bij den grooten staf tot kapitein den 1sten luit. jhr. *G. A. C. H. von Goedecke*; tot pl. adj. 2de kl. aan den Helder den 1sten luit. *H. P. van Walt* van het 4de reg. inf.; bij het wapen der art. tot kapitein den 1sten luit. jhr. *C. A. van Sypesteyn*; bij den staf der art. tot kapitein den 1sten luit. *N. A. Boon*.

— Bij besluit van 17 Julij zijn benoemd: tot dijkgraaf van Wijdewormer *A. Latenstein Pz.*; tot hoogheemraad van den Zeedijk beoosten Muiden mr. *C. E. van Goor*; tot dijkgraaf van het waterschap Waal en Burg op Texel *P. K. Kuiper*.

— Naar men verneemt, bestaat de commissie, belast met het opmaken van een verslag over de beste middelen om een goed verband te brengen tusschen de dienst der Rijks-veldwacht en het wapen der marechaussée, en uitgenoodigd om dit verslag voor of op den eersten October aanstaande intedienen, uit de heeren: *Cazius*, procureur-generaal in Limburg, als voorzitter; bn. *d'Aulnis de Bourouill*, procureur-generaal in N. Braband; *Alstorphius Grevelink*, hoofd-inspecteur der politie; *van den Bosch*, majoor bij den generalen staf; jr. *van Citters*, kapitein bij de marechaussée in N.-Braband en Zeeland, en *Marcella*, kapitein bij de marechaussée in Limburg.

HAARLEM, 19 Julij.

Een telegr. berigt uit Londen meldt, dat, volgens daar ontvangene tijdingen uit Bombay van 19 Julij, 13000 der uit Kalpie verdreven opstandelingen, met 7000 man, die van *Scindia's* leger tot hen overgeloopen waren, Gwalior geplunderd hebben, maar met een ontzettend verlies vandaar weder verdreven zijn. Voor 't overige was het tamelijk rustig. De hitte was ongemeen sterk, en met het grootste verlangen wachtte men steeds op regen.

Aan het feestmaal, den 16den dezer te Arnhem in het gebouw Musis Sacrum gehouden, hebben ruim 300 personen deelgenomen, onder welke ook de staatsraad commissaris des Konings, de militaire autoriteiten en de leden van het gemeente-bestuur. Na den afloop van hetzelve, te half 5, hebben de scherpschutters, met hunne wapenen en banieren, zich voor het gebouw geschaard, en zijn de schietkaarten aan hen uitgedeeld. Zij zijn hierna, met de reeds vroeger vermelde zes muziek-corpsen, naar de schietplaats getogen, en hebben zich daar tot 9 ure met het doen van proefschoten beziggehouden. Te 10 ure begon het bal in Musis Sacrum.

Ten naasten bij 400 scherpschutters nemen aan de feesten deel. Zij behooren, behalve de Arnhemsche schutters-collegien, tot vereenigingen in: Aken, Amsterdam, Bieleveld, Bonn, Brummen, Coblentz, Crefeld, Delft, Elberfeld, 's Gravenhage, 's Hertogenbosch, Haarlem, Julich, Luik, Maagdenburg, Mons, Muhlheim, Olst, Ratingen, Schwelm, Utrecht, Velp, Varsseveld en Zutphen.

— Z. M. de Koning is op H. D. reis naar Duitschland den 18den dezer des ochtends te 8 ure aan het stations-gebouw te Arnhem door Zr. Ms. commissaris en den burgemeester dier stad, alsmede door de commissie ter regeling van het schuttersfeest, opgewacht en begroet. Het muziekcorps van het elfde regiment pruissische huzaren, 't welk 's Konings naam voert, heeft zich daarbij doen hooren.

— De minister van Justitie in Oostenrijk, de baron *Krauss*, is te 's Gravenhage aangekomen.

— Den 10den Augustus zal te Rotterdam aan boord van de *Cosmopoliet* worden ingescheept eene afdeeling van 140 man troepen, bestemd naar O. Indie.

— Uit Goes wordt gemeld, dat de velden in die streek sedert weinige dagen door groote zwermen sprinkhanen geteisterd worden.

— Verl. zaturdag ochtend is de torenspits der gereformeerde kerk te Muiden door den bliksem getroffen. De straal is door het gewelf in het ruim der kerk doorgedrongen, maar heeft geen brand, nooch andere aanmerkelijke schade veroorzaakt.

— Zr. Ms. korvet *Juno*, k. *A.* bar. *Collot d'Escury*, is den 12den Junij te Curaçao aangekomen. Aan boord was alles wel. — De brik *Venus*, k. *B. van Voss*. is den 26sten Junij van Paramaribo naar het vaderland vertrokken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 18 Julij. Den 17den dezer in Texel binnengekomen: *Barnsley*, Tomlinson, Newcastle; *Fox*, King, Jarmouth; *Actif*, Mortensen, Christiania; *J. D. Carolina*, Ellefsen, Osterrisoer. Gisteren nog: *Nanna*, Reijersen, Galatz, l. v. Vlissingen; *Sylvia*, Jensen, Drammen; en uitgezeild: *Ferdiandina Emma*, Tange, Batavia; de stoomb. *Lion* en *Vriesland*, Boontje, beide naar Londen; *Maria Elize*, van der Putte, Gothenburg; *Terranova*, Abel, Fredrikstad. Wind o. z. o. - w. n. w.

AMSTERDAM, 19 Julij. Den 18den dezer in Texel binnengekomen: *Hyacinthe*, Prosper, Caen; *Lindalf*, Lewcock en *Vrouw Dieuwke*, Feenstra, beide van Londen; de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull; *Mary & Fanny*, Grönwald, Fredrikstad; en uitgezeild: *Senior*, Swart, Batavia; *Stad Workum*, Stenders, Londen; *Julie*, Poetre, Leith; *Arone*, Vucassovich en *C. M. von Behr*, Richards, beide naar Newcastle; *Nor*, Svendsen, Sundswall; *Hebe*, Kraefting, *Nathalie*, Naess en *Triton*, Schjerve, alle 3 naar Fredrikstad; *Familien*, Andreassen en *Adelgunde*, Lange, beide naar Drammen; *Argo*, Doewes, avontuur. Wind n. o.

Den 18den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Dodo*, Liverpool; *Belinde*, Richards, Londen; en uitgezeild: *Courier*, Legger, Triest; *Noëmi*, Bojer, Rouaan; de stoomb. *Seine*, Havre; *Feijenoord*, Londen; *Rheine*, Metcalf, Newcastle. Wind z. o.

Den 29sten April te Batavia binnengekomen: *Cornelia*, de Vries, Simonsbaai; en uitgezeild: 2 Mei *Vlaardingen*, van Dusseldorp, Rotterdam; 8 dito *Alida*, Kievit, Amsterdam; 9 dito *Else*, Kruse, Nederland; 15 dito *Whampoa*, van der Hoff, Rotterdam.

Den 1sten Junij van Point de Galle uitgezeild: *Hugo Grotius*, Zwede en 2 dito *Loopuyt*, Haring, beide naar Batavia.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

19 *Julij* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	106	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	164¼	—	—	„ „ 4 „	—	—	-
W. Schuld 2½ „	64⅞	15/16	—	„ Met. 5 „	75⅛	—	—
„ 3 „	77⅜	½	—	„ r.Amst. 5 „	87 1/16	⅛	—
„ 4 „	98⅞	99 1/16	99	„ Nat. 5 „	76¼	5/16	76¼
Amort. Sd. 3 „	—	—		„ 54. 2½ „	38¾	13/16	—
Handl. Ms. 4½ „	134¾	135⅛	—	Wener Bank *f*	—	—	—
O. I. Leen. 4 „	98¼	—	—	„ . . „	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—	„ 4 p	314	—	—
Leening 4½ p	99⅜	—	—	NAPELS.			
Rijn-Spw. 4½ „	—	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—	
M. Weldd. 4 „	—	—		„ *Rots.* 5 „	—	-	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	
„ *Rots.* 2½ „	53⅛	—	—	„ 3 „	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif.....3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	99⅝	¾	99⅝
SPANJE.				„ 39. 5 „	—		—
Oblig.....1½ p	27 3/16	5/16	-	„ 43. 5 „	—	—	
„ .....3 „	43 13/16	15/16	—	„ 52. 4½ „	—	—	
„ Bin. 3 „	38⅜	—	—	SARDINIE.			
Am.-Schuld	8½	—	—	.......5 p	—	—	
Bew. Coup.	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—		—
Oblig.....3 p	46½	⅝	—	„ Parijs..	—	—	-
„ 1856. 3 „	45 1/16	3/16	—	ECUADOR.			
„ Uitgest..	28¼			Obl. 1855. 1 p	—	—	—
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & Co. 5 p	106¼	—	—	Obl. 6 th. 4½ p	36⅜	⅝	—
„ 5 „	104	—	—	„ Uitg. 2 „	13¾	⅞	—
Certif. Obl. 5 „	91 15/16	92	—	GRENADA.			
„ „ 4 „	87¾	—	—	Oblig.....3½ „	20⅛	3/16	—
„ *Stglts* 4 „	87¾	13/16	—	„ Uitg. ..	5 13/16	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	MEXICO.			
„ 54. 5 „	98 13/16	—	—	Oblig.....3 p	19 5/16	7/16	19⅜
„ 55. 5 „	101 15/16	102	101 15/16				
„ Hamb. 5 „	—	—					
„ Lond. 5 „	—	—	—	N.-AMERICA.			
„ „ 4½ „	97¾	—	—	Philad. *Hope f*	—	—	—
Insch. . 6 „	67	—	—	„ Lt. B.	—	-	-
Cert. . 6 „	67⅜	—	—	„ *Rots.* 6 „	—	—	
POLEN.				Am. Bankact.	—		—
Aand. 1835. *f*	153½	—	—	Ill. Spw. Aand.	72	—	—
Oblig.....4 p	81 9/16	⅝	—	„ Obl. C.B. 7 „	84¼	½	84¼
PRUISSEN.				Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig.....4½ p	—	—	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ „	205	—	—	Obl. 1825 p.	5⅝	—	—

Handelm. contant 134⅝ à 135. Russische spoorweg *f* 71½. Doorgef. Russische spoorweg *f* 247. Oude 2½ pc. Metall. 37⅝. Rhijn Sp. Shares *f* 125. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto. 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President.* — J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De beurs was heden over 't algemeen vast. De 2½ en 4 pcts. binnenl. iets hooger. Venezuela's met goede koopers.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,32½; Dito Nat. *f* 29.87½; Div. in Eng. per £ *f* 11,65; Russen per £ *f* 11,65; Frans. *f* 55¾; Belg. *f* 55⅞; Pruiss. *f* 34¾; Hamb. Russen *f* 33½; Russen in Z. R. *f* 34⅞; Pools. in fl. *f* 27¼; Spaans. *f* 2,39.

LONDEN, 19 Julij. De 3 pc. gecons. resc. 95⅝ à ¾. Mexico 19¾ à 20. Spanje 43½ à 44, en 27¼ à ½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 Julij. *Tarwe* stil; 130 ℔ n. b. Pools. *f* 330; 132 ℔ w. b. dito *f* 347. *Rogge* iets vaster met goeden handel; 126, 127 ℔ n. Pruis. *f* 212 *f* 215, 132 ℔ Rost. *f* 228; 118, 119, 120 ℔ Arch. *f* 185, *f* 187, *f* 189; 116, 117, 118 ℔ Petersb. *f* 180, *f* 181, *f* 183; 117, 118 ℔ dito *f* 182, *f* 184. *Garst* prijsh; 112, 114, 115 ℔ Deensche *f* 186, *f* 190, *f* 192. *Haver* prijsh. Holst. en Zweeds. *f* 11 per 100 kilo.

Buitenl. *Boekweit f* 8 lager; 120, 124, 126 ℔ Holstein *f* 242, *f* 248, *f* 255 à *f* 261. *Koolzaad* 1 £ lager; 9 vat p°. Oct. en Nov. *f* 528; *Lijnzaad* in eendoen 107/108 ℔ Petesrb. *f* 370; 101 ℔ Arch. *f* 327½.

AMSTERDAM, 19 Julij. *Raapolie* vast; ord. cond. *f* 49¼; vliegend *f* 48; op levering in een doen; p° Sept. *f* 48¾ à *f* 48½; p° Oct. *f* 49 à *f* 48¾; p° Nov. *f* 49, *f* 49¼ à *f* 49; p° Dec. *f* 49¼, *f* 49½ à *f* 49¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 37¼; vliegend *f* 36; p° Sept. *f* 37 à *f* 37¼; p° Oct. *f* 37½ à *f* 37¾; p° Nov. *f* 37¾ à *f* 38; p° Dec. *f* 38. *Hennepolie* ord. cond. *f* 40¼.

HAARLEM, 19 Julij. *Tarwe f* 10. *Rogge f* 7,10. Chevalier-*garst f* 6,25; winter dito *f* 5,50 à *f* 5,90.

GRONINGEN, 16 Julij. *Tarwe* flaauw, bijna zonder handel; 70 à 74 p. Ommel. *f* 8 à *f* 8,80; 70 à 74 p. Old. *f* 7,80 à *f* 8,60. *Rogge* 15 c. lager moeijelijk te verkoopen; 66 à 72 p. *f* 5,70 à *f* 6,60. *Boekweit* bijna zonder handel; 64 à 68 p. gr. zand *f* 6,80 à *f* 7,60; 64 à 66 p. veen *f* 6,50 à *f* 6,90. *Gerst* 10 c. lager; 54 à 58 p. w. *f* 4,60 à *f* 5,20. *Haver* prijsh.; 36 à 50 p. dikke *f* 4,10 à *f* 5,50; 36 à 40 p. w. voer *f* 4,50 à *f* 4,90. *Paardenboonen f* 7,50 *f* 7,80. *Koolzaad* prijsh.; *f* 14,50 à *f* 15,75. *Gort* grove *f* 8,25 à *f* 8,75; parel *f* 10 à *f* 12.

LEYDEN, 17 Julij. *Boter f* 1,22⁵ à *f* 1,32⁵; 2de soort *f* 1,07⁵ à *f* 1,20. Aangevoerd 4960 n. p.

ALKMAAR, 16 Julij. Kleine gras-*kaas f* 27,50; commissie *f* 23; middelb. *f* 29,50. Aangevoerd 118,696 n. p.

HOORN.

Eenige Kiezers te Monnickendam en van omliggende Dorpen spraken dezer dagen over de verkiezing van een Lid voor de 2de Kamer der Staten Generaal, in de plaats van Mr. NOLTHENIUS.

Bij de verdeeldheid die er in het District heerscht en de vele aanbevolen Candidaten, was men eerst voornemens zich aan te sluiten aan de nogal talrijke Kiezers die voornemens zijn hunne stemmen uit te brengen op den Heer Mr. J. G. A. FABER.

Na opzettelijke zamenspreking met nog andere Kiezers besloot echter *de meerderheid* om te stemmen den Heer BAKKER, vroeger Directeur van het Postkantoor te Monnickendam, thans Commies bij het Departement van Financien te 's Gravenhage, — een man, die, even als de Heer FABER, den Afgvaardigde uit Hoorn Jhr. VAN AKEN LAKEN waardig zou ter zijde staan, om de belangen des volks te bevorderen en zich strikt houden aan de Grondwet.

De kiezers die zoodanig de zaak hebben besproken,

ken hunne zamenspreking bij deze bekend en handelen daarin éénstemmig, door te verklaren dat zij èn den Heer Mr. J. G. A. FABER èn den Heer J. BAKKER de keuze waardig achten.

Zij noodigen hunne medeburgers uit op één dier mannen hunne stemmen uit te brengen.

J. BAKKER,

vroeger Directeur van het Postkantoor te Monnickendam, thans Commies bij het Departement van Financien, wordt aanbevolen voor het Lidmaatschap van de 2e Kamer der Staten-Generaal   Eenige Kiezers in het District Hoorn.

*** Eenige Kiezers in het District Hoorn zijn voornemens als Lid der 2e Kamer te stemmen den Heer

J. BAKKER,

vroeger Directeur van het Postkantoor te Monnickendam, thans Commies bij het Departement van Financien te 's Hage.

*** Uithoofde der omstandigheden, die tot de vernietiging der stemming, in het District Leyerdorp, over een Lid voor de Provinciale Staten geleid hebben, wenscht de ondergeteekende bij de *eerst volgende* Verkiezing, die op den 3den Augustus bepaald is, niet in aanmerking te komen. Zulks bij deze ter kennis der Kiezers brengende, betuigt hij zijnen dank voor het blijk van vertrouwen, hem onlangs door velen betoond.

Noordwijk, 19 *Julij* 1858.

H. A. C. DE LA BASSECOUR CAAN.

*** Al diegene die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan PIETER ZEMEL, Koopman in Glas, Porcelein en Aardewerk, gewoond hebbende te Zaandam en aldaar den 28sten Junij ll. overleden, gelieve daarvan opgaaf of betaling te doen binnen den tijd van 14 dagen, *franco* ten huize van C. ZEMEL Pz.

Zaandam, 12 *Julij* 1858.

*** Op eene talrijke openbare School, in Noord-Holland, verlangt men ten spoedigste:

Een Hulp-Onderwijzer,

ook bevoegd om de Fransche Taal te onderwijzen. Boven de gewone verpleging een Salaris van *f* 120. Brieven *franco*, onder Lett. L. L. L., bij den Boekverkooper J. C. SPIJKER Azn., Reguliersplein X. 359, te Amsterdam.

*** Een P. HULP-ONDERWIJZER die den derden Rang, eene volledige acte voor de moderne Talen, grondige kennis van het zingen bezit, en met de beginselen der Wiskunde niet onbekend is, zag zich gaarne verplaatst. Adres met *franco* Brieven, met opgave van Salaris, onder Letter J, aan den Boekh. J. J. VAN GESSEL, te Delft.

*** Een SECONDANT van den 2den Rang, P. G. en geëxamineerd in het Fransch en Hoogduitsch, wenscht verplaatst te worden tegen primo September of vroeger. Adres met *franco* Brieven, onder N°. 118, bij den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, te Utrecht.

*** Een SECONDANT, P. G., voorzien van volledige opleiding tot het geven van onderwijs in de Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Talen en in de Wiskunde, zag zich gaarne geplaatst aan een Instituut met of zonder externes. Hierop reflecterende H. H. Instituteurs gelieven zich met opgave der voorwaarden, *franco* te adresseren onder Lett. M. C. R., aan de Boekhandelaars H. PALIER & ZOON, te 's Hertogenbosch.

*** Men vraagt te Amsterdam, tegen primo Augustus, in eenen Manufactuur-Winkel, eenen JONGELING, van de P. G., niet beneden de 17 jaren, om tegen genot van eenig Salaris in het vak te worden opgeleid. Voor Kost en Inwoning bestaat, tegen eenige gemoetkoming, de gelegenheid. Adres onder Letter B. *franco*, bij den Boekhandelaar D. SYBRANDI, Heerengracht bij den Oude Leliestraat, te Amsterdam.

*** **SECRETARIE ENZ.**

Een JONG MENSCH, op eene Secretarie werkzaam geweest zijnde, zag zich gaarne weder zoodanig geplaatst, of wel daar hij ook met andere administratie bekend en de Fransche taal kundig is, op eenig ander Kantoor. Adres met *franco* Brieven, onder Letters H. L., bij den Boekhandelaar A. VAN DORSTEN Jr., in de Lijnmarkt, te Utrecht.

*** Aan eene drukke Secretarie bestaat gelegenheid tot opleiding in het Administrative, voor een JONG MENSCH, van goeden Huize, kunnende hij desverkiezende tegen eene vergoeding verblijven in een fatsoenlijk Huisgezin. Letter P. *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar K. W. PICKHARDT, te 's Gravenhage.

*** Men verlangt bij een Burgemeester op een Dorp in de Provincie Utrecht (zonder Kost en Inwoning), IEMAND die reeds eenigen tijd als Klerk op eene Secretarie ten platten lande is werkzaam geweest. Hierop reflecterende vervoege men zich met opgave van honorarium per *franco* Brieven, onder Letter P., bij den Boekhandelaar MEIJERS te Amersfoort.

*** Voor Christelijk Huis-Onderwijs aan eenige Kinderen wordt verlangd: IEMAND van minstens den 3den Rang, het Fransch vlug sprekende, en liefst in dergelijke betrekking vroeger werkzaam. Adres onder Letter L., *franco* bij den Boekhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rhijn.

*** Tot de som van *f* 8000 is disponibel als *Eerste-Hypotheek*, op behoorlijk onderpand van LANDERIJEN, tegen billijke rente. Adres met *franco* Brieven, onder Letter S., aan het Postkantoor Purmerende.

VOOR DE KAAP DE GOEDE HOOP WORDEN GEVRAAGD:

Twee GEHUWDE LIEDEN van den *Boerenstand*, de Boerderij en Melkerij goed verstaande, 30 à 40 jaren oud, zonder of althans met niet meer dan een of twee Kinderen. Het jaarlijks loon is *f* 350 à *f* 400.

Twee DITO DITO van denzelfden leeftijd met 4 Kinderen zooveel mogelijk jongens van 10 à 18 jaren. Het jaarlijks loon voor de Ouders is *f* 300 en voor elk der Kinderen *f* 60 à *f* 72.

Een WAGENMAKER ook het *Boeren-wagenmakers-werk* goed verstaande, ongehuwd, en 21 à 25 jaren oud, tegen een loon van *f* 36 's maands.

Allen moeten zijn van de P. G., gezond en sterk en zonder ligchaamsgebreken en onbesproken van gedrag.

Allen genieten boven het voormelde loon ook nog vrij kost en inwoning en voorschot der reiskosten die terug betaald moeten worden door korting op het loon. De verbindtenis is voor vijf jaren.

Het vertrek zal plaats hebben in de eerste week van Augustus.

Adres met *franco* Brieven onder Lett. K., aan den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

LET WEL.

Eene fatsoenlijke JUFVROUW van de P. G., zag zich gaarne geplaatst als Huishoudster of Jufvrouw van Gezelschap, ook is zij niet ongenegen om kinderen te onderrigten in het Naaijen en alle Vrouwelijke Handwerken, kunnende de beste getuigen produceeren. Adres onder B. P., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel. Hoogstraat, Rotterdam.

VOOR DE KAAP DE GOEDE HOOP WORDEN GEVRAAGD:

Twee KEUKENMEIDEN, tegen een loon van *f* 18 in de maand, en

Eene KEUKENMEID tegen *f* 12 in de maand.

Eene KINDERMEID tegen *f* 18 in de maand.

Twee VROUWELIJKE DIENSTBODEN voor Huiswerk tegen *f* 9 in de maand.

Allen moeten zijn van de P. G., en 35 à 45 jaren oud, verder bekwaam voor hun vak, gezond en zonder ligchaamsgebreken en onbesproken van gedrag. Weduwen met 1 of 2 kinderen, komen ook in aanmerking.

Allen genieten boven het voormelde loon ook nog vrij Kost en Inwoning en voorschot der reiskosten die terug betaald moeten worden door korting op het loon.

De verbindtenis is voor vijf jaren.

Het vertrek zal plaats hebben in de eerste week van Augustus.

Adres met *franco* Brieven onder Lett. K., aan den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK te Rotterdam.

*** Wordt gevraagd tegen November aanstaande: Eene LINNEN- of DERDEMEID, van de H. G., bekwaam in het Mazen en opdoen der fijne Wasch. Adres met *franco* Brieven, onder N°. 632, bij den Heer G. H. VAN HENGEL Jr., Boekhandelaar te Velp.

*** *On demande vers le mois de Novembre ou plus tôt une BONNE Suisse ou Française, de la Religion Protestante, pour soigner un garçon de cinq et une fille de quatre ans. S'adresser sous l'initiale W., chez le libraire J. MULDER, Leidschestraat près le Keizersgracht X. N°. 728 Amsterdam.*

*** **BEEMSTER JAARMARKT.**

Burgemeester en Wethonders van de BEEMSTER, brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat aldaar zullen worden gehouden:

Maandag 2 Augustus 1858 STIERENMARKT.
Dingsdag 3 „ „ PAARDENMARKT, en
Woensdag 4 „ „ VEEMARKT.

Het staan- of Marktgeld voor elk Rund of Paard is tien Cents.

De Loting voor de Kramers zal plaats hebben op Zaturdag den 31sten Julij, des voormiddags ten elf ure, en voor de plaatsen van jonge Stieren, op Zondag den 1sten Augustus, des avonds ten zeven ure.

Dobbelaars of Rijfelaars, Horoskooptrekkers en dergelijken zullen niet worden toegelaten en de Bedelaars ten strengsten worden geweerd.

Beemster, den 30*sten Junij* 1858.

Cs. HARTOG, Burgemeester.
P. WEYHUYSEN, Secretaris.

AANBESTEDING.

Het Kerkbestuur van de R. K. Gemeente te RIJPWETERING, Bisdom van Haarlem, is voornemens op Woensdag den 11den Augustus 1858, des voormiddags ten 12 ure in de Herberg van *Gt. Zoetemelk* te Rijpwetering onder nadere goedkeuring, in het openbaar **Aantebesteden:**

Het bouwen van eene nieuwe KERK met TOREN en PASTORY.

De Bestekken liggen ter lezing te Leyden bij *Kooreman* aan de Hoogewoerdspoort; te Alphen bij *la Rive* in de *St. Joris*; te 's Hage in *het Zuid-Hollandsche Koffijhuis*; te Rotterdam in het Koffijhuis bij *Frijhoff*; te Haarlem in *de Kroon*; te Amsterdam bij *Reggers* in *het Hof van Braband* in de Kalverstraat; te Utrecht bij *de Groot* in *de Liggende Os*; te Arnhem bij *Holtus* in *het Hôtel Pays Bas*; te Nijmegen bij de Wed. *Ariens* in *de Geldersche Wagen*; en te Rijpwetering in de Herberg van *Hubertus Amshoek* en van *G. Zoetemelk* voornoemd, alwaar ook de Teekeningen kunnen bezigtigd worden.

De aanwijzing in loco zal geschieden daags voor en op den dag der Aanbesteding.

De Bestekken zijn op *franco* aanvrage tegen dadelijke betaling à *f* 1,25 te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. W. v. LEEUWEN, op de Breedestraat te Leyden.

*** **GYMNASIUM TE OOTMARSUM.**

De ondergeteekende, Rector aan het Gymnasium te Ootmarsum, heeft de eer belanghebbende te verwittigen, dat, vermits er Dingsdag eene Diligence regtstreeks van Zwolle tot Ootmarsum rijdt, de aanvang van den jaarlijkschen CURSUS in plaats van op Maandag 23 Augustus, op Woensdag 25 Augustus 1858, bepaald is.

Dr. P. A. MOQUETTE.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN NAAR JAVA.

Ligt te Amsterdam in lading het extra snelzeilend gekoperd BARKSCHIP *ALCYONE* Kapitein H. C. HAACKE. Dit schip is voorzien van ruime en luchtige Hutten voor den overvoer van Passagiers en vaart een bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij D'ARNAUD & C°., Kargadoors te Amsterdam.

*** **H. H. STUDENTEN.**

Wordt te HUUR aangeboden: Een nette ruime GEMEUBILEERDE VOORKAMER, met aangrenzend Slaapvertrek en grooten Tuin, op eene der fatsoenlijkste standen der Stad Utrecht. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. K., bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te Utrecht.

NAAR BATAVIA,

zal in den loop van Augustus vertrekken: Het snelzeilend Tweedeks BARKSCHIP *WILLEM DE CLERCQ*, Kapitein P. OUWEHAND, uitmuntend ingerigt voor Passagiers. Te bevragen te Amsterdam bij de Reeders BOISSEVAIN & COMP., de Cargadoors F. DER KINDEREN & ZOON en JAN CORVER & C°.

*** Men verlangt tegen September, in de Provincien Gelderland, Utrecht of Noord-Braband: Een droog, ruim HUIS van vier Vertrekken en de noodige Gemakken voorzien, of wel GEMEUBILEERDE VERTREKKEN binnenshuis. Opgave der ligging met eenige omschrijving en den huurprijs voor 8 maanden; gelieve men *franco* te zenden onder Letters L. C., bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN Jr., te Amsterdam.

*** **TE HUUR OF TE KOOP:**

Op het beste gedeelte van 's Hertogenbosch, een groot en goed onderhouden WINKELHUIS, voorzien van vier behangen Kamers, en vijf andere kleinere Kamertjes, een Droogzolder, Kelder, Keuken, met alle verdere Gemakken. Adres, onder Lett. E, aan GEBROEDERS MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** **ATTENTIE.**

Door ver gevorderde jaren wordt te KOOP aangeboden: Een riant BUITENTJE, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, annex grooten TUIN en MOESGROND en Steenen SCHUUR, gelegen in eene Gemeente waar bijna geene belasting geheven wordt, op 7 minuten afstand van eene der grootste Steden van Zuid-Holland, in de onmiddelijke nabijheid van het Spoor en andere communicatie.

Desverkiezende kan een groot deel der Kooppenningen op het gedoe gevestigd blijven tegen eene matige intrest. Adres met *franco* Brieven, onder Letter I, bij GEBR. VAN DER HOEK, Boekhandelaars te Leyden.

*** Door vertrek naar elders, wordt ter overname aangeboden: Eene welbekende BROOD-, BESCHUIT- en SCHEEPS-BESCHUITBAKKERIJ, gelegen op eene der beste standen van de Stad Dordrecht. Adres met *franco* Brieven, bij den Heer JACOB ROEST, te Dordrecht.

*** **Te Koop gevraagd:** Een groote staande HOND, Reu; 3 à 4 jaren oud, goed gedresseerd, voor alle Wild. Opgave van Prijs, grootte, kleur, ouderdom, Ras, enz. Met *franco* Brieven, onder Lett. O., bij den Boekhandelaar A. H. KANTE, te 's Hertogenbosch.

Ten overstaan van den Notaris SCHMOLCK zal op Maandag, den 26sten Julij 1858 en volgende dagen in het Huis in het Lange Voorhout, te 's Gravenhage, Wijk I, n°. 267, in het openbaar worden Verkocht:

De bijzonder Prachtige en Aanzienlijke

INBOEDEL,

van wijlen Z. E. den Heer Ridder LOMONOSSOFF, in leven buitengewoon Gezant en gevolmagtigd Minister van Z. M. den Keizer van Rusland, bestaande hoofdzakelijk in: moderne en antique MEUBELEN en HUISSIERADEN, als: Mahonyzwarthouten-, Gebeeldhouwde Eikenhouten- en ingelegde Boeken-, Linnen- en andere Kasten, Kommodes, Eet-, Thee-, Speel-, Schrijf- en andere Tafels, Divans, Canapé's en Stoelen, Schoorsteen- en Penantspiegels in vergulden lijsten, buitengewoon fraaije vergulden Boulen- en andere Pendules, Candelabres, Tafelornamenten, Kamerkroonen en Lustres, zeldzaam voorkomende Curiositeiten in Malachiet, Ivoor, Porselein, Plated, Brons- en Lakwerk, inlandsche en uitheemsche Wapentuigen, Damast, en ander Tafel- en Bedlinnen, Zijden- en Wollen Damasten Meubelgordijnen, Deventersche-, Engelsche- en andere Vloerkleeden, fijn geslepen Glaswerk, fraaije Circuleer-Haarden, groote en solide Batterie de Cuisine, groot Keuken Fornuis en Verwarmingkast; voorts eene partij exquise WIJN, bestaande in Bordeaux en andere fijne Tafelwijnen, in onderscheidene soorten, en eindelijk eene kleine doch fraaije en goed geconditioneerde BIBLIOTHEEK, bestaande grootendeels in Geschied- en Letterkunde en ook Plaatwerken; alsmede eenige Gedenkpenningen en Naturalien, waarvan de Catalogus bij den Heer Boekhandelaar *H. Meurs* alhier, is te bekomen.

Nog zal ten overstaan van den Notaris SCHMOLCK door den Kunsthandelaar V. VAN GOGH Jr., aldaar worden verkocht:

eene keurige verzameling

SCHILDERIJEN, ENZ.,

mede nagelaten door wijlen Zijne Exelentie den Heer Ridder LOMONOSSOFF, waaronder Schilderijen van *Koekoek*, *Meijer*, *Calame*, *Arij Scheffer*, *de Dreux*, *Rochussen*, *ten Kate*, *Verveer*, *de Blokk* en anderen.

Alles te bezigtigen op Donderdag en Vrijdag den 22sten en 23sten Julij eerstk., van 11 tot 3 ure; terwijl er, op vertoon van een toegangbiljet, verkrijgbaar bij den Heer VAN DER HAAGEN, in het Achterom alhier, gelegenheid ter bezigtiging zal zijn op Maandag, Dingsdag, Woensdag en Zaturdag, den 19den, 20sten, 21sten en 24sten Julij e. k. van 12 tot 4 ure.

ORDE DER VERKOOPING.

Schilderijen: op Maandag, 26 Julij 1858, des voormiddags ten *elf* ure.

Bibliotheek: op Maandag, 26 Julij 1858, des avonds ten *zes* ure.

Inboedel: op Dingsdag, 27 Julij 1858 en volgende dagen des voormiddags ten *tien* ure.

BOEKHANDEL, DRUKKERIJ EN BINDERIJ TE KOOP.

Wordt ter overneming aangeboden, eene sints circa 18 jaren gevestigden BOEKHANDEL, met annexe Binderij, Drukkerij en Leesbibliotheek, benevens het HUIS, waarin een en ander wordt uitgeoefend. De Drukkerij bestaat hoofdzakelijk van Smoutwerk; de zaak is gevestigd in eene

Stad van den 4den Rang, doch er is geene concurentie, en er wordt slechts een matig Kapitaal toe vereischt.

Reflecterenden adresseren zich *franco*, onder de Letters H. IJ. Z., bij den Heer P. W. VAN DE WEIJER, Steendrukkerij Ganzen Markt, te Utrecht.

*** **HOUTVERKOOPING.**

Op Dingsdag den 27sten Julij 1858 en volgenden dag, telkens des voormiddags ten 10 ure precies, zal in de Kom der Gemeente *Houtrijk en Polanen*, aan de Zuidzijde van den Straatweg van Haarlem naar Amsterdam, in de nabijheid der Haarlemmermeer, N°. 21, Kad. Sectie Litt. B., N°. 523, publiek verkocht worden:

Eene groote partij *Noordsche, Oostzeesche en Rijnsche* gezaagde HOUTWAREN, bestaande in *Greenen-, Vuren- en Dennen-Deelen, Latten, enz.*, benevens allerhande soorten van RUIGHOUT.

Alles Zaturdag en Maandag 24 en 26 Julij 1858 voor één ieder te zien, van des morgens 9 tot des namiddags 6 ure. Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Makelaar W. J. ELSENHORST, in de Anegang te Haarlem, alwaar Notitiën, op *franco* aanvrage, verkrijgbaar zijn.

Het HEERENHUIS en ERF, met TUIN, gelegen te Velp aan den Straatweg, in eigendom bewoond door Mevrouw de Wede. *J. P. Enklaar*, is bij inzet gebragt op............ *f* 5606.

Het stuk BOUWLAND, daarachter gelegen, op.. „ 424.

En de Massa der beide Perceelen op........ „ 8000.

De toeslag blijft bepaald op Woensdag den 28sten Julij 1858, des avonds ten 6 ure, in *het Heeren-Logement* te Velp, en informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris C. F. TROOST, te Arnhem. Brieven *franco*.

AFSLAG EN TOEWIJZING.

De MEEUWEN-, ZALM- en ELFTPLATEN en verdere ONROERENDE GOEDEREN, allen bij en aan elkander gelegen onder de Gemeenten Poortugaal en Hoogvliet, welke op den 13den Julij 1858 door de Notarissen VAN DER HOOP en REEPMAKER, te Rotterdam, in 70 Koopen zijn geveild, zullen op Dingsdag den 27sten Julij 1858, des voormiddags ten 11 ure, in *het Notarishuis* te Rotterdam, worden Afgeslagen in de volgende orde:

Koop 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 en 29 eerst ieder separaat en daarna deze 8 Koopen gecombineerd.

Koop 13, 14, 15, 18, 19, 20 en 21, eerst elk afzonderlijk en daarna deze 7 Koopen gecombineerd.

Koop 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11 en 12 eerst ieder separaat en daarna deze 9 Koopen gecombineerd.

Koop 16, 17, 5, 6, 7, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 48 en 50, eerst ieder afzonderlijk en daarna de twee laatste gecombineerd.

Koop 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 65, 45, 46, 47, 67, 68 en 69, eerst ieder separaat en daarna de 3 laatste Koopen gecombineerd.

Koop 70.

Inmiddels zijn nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van de genoemde Notarissen en bij den Heer J. B. VERMAAT en den Notaris A. J. VAN DER POEST CLEMENT te Poortugaal. Zijnde de Goederen alsnog dagelijks te bezigtigen.

AANZIENLIJKE VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN.

Ten overstaan van den Not. ROELOFFS, te Apeldoorn, zullen op Donderdagen den 5e Augs. 1858, bij inzaat, en 19e Augs. e. k., bij toeslag, voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de Arend*, aldaar, worden Geveild:

I. Het rentegevend LANDGOED:

„DE ROTTERDAMSCHE KOPERMOLEN", gelegen aan den Grindweg van Apeldoorn naar Vaassen en Zwolle, bestaande in Heerenhuis, Koetshuis, Boeren-Woning, Molen-Gebouwen, 1 Waterkracht (waardoor vroeger 1 Koperfabriek werd gedreven), Vijvers, Sprongen, zwaar opgaand- en ander Hout, Lanen, Wandelingen, Bouw- en Weilanden enz., aan elkander gelegen, bijzonder uitmuntende door de waterpartijen en derzelver verval, te zamen groot ca. 23 Bund.

II. Eenige GEBOUWEN *„DE NIEUWE MOLEN"* gend., vroeger tot Koperfabriek gebezigd), met Woonhuis, Waterval, Stuwvijver, Bouw- en Graslanden c. a., nabij het vorige, groot ong. 4½ Bund.

III. Onderscheidene BOEREN-ERVEN met BOUWLANDEN, in den Wenumschen Enk, en WEILANDEN op de Beemte, gend. *„TER MEULEN, KLEIN CANNENBURG, HOLTZIGTER, PEELEVERS, GOEDWEL, HET WASSEVELD, DE SPRENGEN, DE RAM"*, te Apeldoorn gelegen, te zamen groot eng. 129 Bund.

Eenige Perceelen Boomen op II en III worden afzonderlijk Geveild, (met het regt van naasten tegen 5% premie), op Zaturdag 21 Augs. 1858, ten 10 ure, ter plaatse als voren.

IV. Eenige HOOILANDEN met AKKERMAALSHOUT aldaar, Buurtschap Broekland, ongeveer 23 Bund.

V. Twee TIENDBLOKKEN in den Wijsselschen-Enk, *DE WIJSSELSCHE GROVE* en *SMALLE TIENDE* genaamd.

VI. 30 VIERENDEELEN in de *WENUMSCHE-MARK*,
8 DITO in de *WIJSSELSCHE-MARK*,
3 DITO in het *WIJSSELSCHE-BOSCH*,
1 DITO in de *ORDER-MARK*.

Alles in 111 Perceelen, daarna in Kolommen en Massa's, breeder omschreven bij gedrukte Catalogussen, welke op *franco* aanvraag te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris ROELOFFS te Apeldoorn, bij wien men zich tevens ter bezigtiging van voormeld Landgoed kan aanmelden.

*** In den loop van de maand Augustus aanstaande, zal binnen Leyden, ten overstaan van den Notaris J. A. PRIJN, in het openbaar worden geveild en verkocht: Eene welbeklante KRUIDENIERS-AFFAIRE, gelegen binnen Leyden, op den Steenstraat nabij de Rhijnburgschepoort, en geëxerceerd wordende door de Wed. *C. A. Kruseman en Zoon*, met logeabel en van alle gemakken voorzien WOONHUIS, benevens daaraan verheelde ruime PAKHUIZEN. Zijnde inmiddels *Uit de Hand te Koop.*

*** Bij alle Boekhandelaren kan men inteekenen op

DE WARE VRIEND DER JEUGD.

Christelijke Vertellingen,

naar *C. MALAN*, door

J. J. L. TEN KATE.

Leert den jongen de eerste beginselen naar den eisch zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken.
SPREUK XXII : 6.

Inhoud der 1e Aflevering:
1. Een mooi Boek is niet altijd een goed Boek.
2. Welk een voorregt het is te kunnen Lezen.
3. De Horens der Slak.
4. Het Onzen-Lieven-Heers-Beestje.
5. De gedienstige Zuster.
6. Onvriendelijk deugt nergens toe.
7. De ware Vriend.

De 2e Aflevering:
1. De Jonge Jufvrouw *waarom.*
2. Wilhelmientje.
3. Het Kind des Vredes.
4. De Dorenheg.
5. Het ware berouw.
6. Lieve Vader, ik beloof U beterschap.

De 3e Aflevering:
1. Kwaaddenkendheid.
2. De Zonnestraal.
3. Die niet *voor* God is, is *tegen* God.
4. Eene gansche Bibliotheek is een enkel Boekdeel.
5. Het verloren Kind.
6. Die onderrigt zoekt, zal het vinden.

KOMPLEET IN 16 AFLEVERINGEN. PRIJS per AFLEVERING met PLAATJE 40 Cents.

Elk Verhaal wordt besloten door een Versje van den Wel-Eerw. Bewerker of een ander Dichter.

De 2 eerste Afleveringen zijn reeds aan de Inteekenaren verzonden, de 3e wordt dezer dagen verzonden.

Haarlem, Julij 1858. J. J. VAN BREDERODE.

H. H. Schoolopzieners, Leden van Schoolcommissien, Onderwijzers, Opvoeders, enz.

Bij den Uitgever H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, ziet het licht:

GRONDBEGINSELEN VAN DE OPVOEDING EN HET ONDERWIJS, *voor Ouders, Opvoeders en Onderwijzers door* A. H. NIEMEIJER; naar den negenden druk voor Nederland bewerkt door *P. K. Görlitz*, Broeder der Orde van den Nederl. Leeuw en Onderwijzer te Rotterdam.

De omvang van dit belangrijk werk wordt geraamd op 120 à 130 vellen druks, (ieder van 16 pagina's) die den inteekenaren, à 12½ per vel, berekend worden. Het geheele werk zal compleet zijn in *zes stukken*, waarvan er reeds *drie* verschenen zijn, die op aanvraag in alle Boekwinkels, ter inzage, verkrijgbaar zijn.

***

VRIJWILLIGE VERKOOPING.

In *het Heeren-Logement*, aan den Burg, binnen Leyden, bij opbod op Zaturdag den 31sten Julij 1858, en bij afslag op Zaturdag den 7den Augustus daaraanvolgende, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Een dubbeld groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van zeven Boven- en Beneden-Kamers en Kantoor, meest allen met Stookplaatsen, twee Keukens, beide met Regen- en Putwaterspompen, Gang, Kelder, Binnenplaats, Droog- en Turfzolders, Provisie Kamertje en verdere Gemakken, waaraan is verheeld een groot, ruim, hecht WERKHUIS, met onderscheidene Zolders, alles zeer geschikt tot daarstelling eener Fabrijk, of uitoefening eener Affaire, gelegen binnen Leyden, aan de Noordzijde van den Ouden Rhijn tegenover de Middelste Gracht, uitkomende aan de Zuidzijde van de Haarlemstraat, Wijk 6, Nos. 190, 191, 209 210. Te aanvaarden 1°. October 1858. N°. 2. Een PAKHUIS, LOOTS en ERF, aan de Oostzijde van de Middelste Gracht omtrent den Ouden Rhijn, uitkomende aan de Westzijde van de Vestestraat, Wijk 7, N°. 294 en 286. N°. 3. Een PAKHUIS en ERF, aan de Oostzijde van de Middelste Gracht omtrent den Ouden Rhijn, Wijk 7, N°. 549.

Het Perceel N°. 1 kan worden bezigtigd telken Woensdag en Donderdag van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure, mits vooraf belet vragende, en de Perceelen N°. 2 en 3 daags vóór en op den dag van de veiling en afslag mede van 10 tot 2 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te Leyden, alwaar tusschen de veiling en afslag verhoogingen worden aangenomen tegen genot van één vijfde van iedere verhooging.

Ten overstaan van den Notaris Mr. W. H. TAAIJ te Arnhem, zullen aldaar in het Logement *het Zwijnshoofd*, op Dingsdag den 17den en 31sten Augustus 1858, des avonds ten 7 ure, in het openbaar, in perceelen en massa worden geveild en verkocht:

De drie **BUITENGOEDEREN** onder Velp,

VELPERHEUVEL, RETRAITE EN BAGATELLE,

naast elkander gelegen aan den Straatweg van Arnhem naar Velp, tusschen het Buitenverblijf van Z. M. den Koning, *Bronbeek*, en het Goed *Lustoord*; allen hebbende een aangenaam en levendig uitzigt op en over dezen weg, en bevattende logeabele en vrolijke Woonhuizen, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, smaakvol aangelegde Plantsoenen en Tuinen, bezet met veelsoortige Heesters, fijne Vruchtboomen, schuttingen voor Perzikenboomen en Wijngaarden, opgaand en ander Houtgewas; eindelijk daarachter gelegen Boomgaard en Bouwland.

In oppervlakte groot als volgt: *Velperheuvel* 1 Bunder, 4 Roeden, 27 Ellen; — *Retraite* 5 Roeden, 32 Ellen; — *Bagatelle* 55 Roeden, 11 Ellen; overigens breeder bij biljetten omschreven.

Om aanwijzing der perceelen en ter bezigtiging op nader op te geven dagen vervoege men zich bij den Heer J. H. STEIJGERWALT op *Bagatelle*, en ter bekoming van nadere inlichtingen over dezelve en de verkoopsvoorwaarden, mitsgaders inzage der kaart ten Kantore van voornoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** Men is voornemens, ten gevolge van een sterfgeval op den 5den Augustus 1858, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van *G. Sieuwers*, Kastelein te Petten, in het openbaar te Verkoopen:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, met Boet, Loods en Erve, ingerigt tot Grof- en Hoefsmederij, welke Affaire daarin sedert vele jaren met goed gevolg is uitgeoefend, waarin ook Stalling voor 12 Koeijen, staande en gelegen te Petten.

Breeder bij Billetten omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

VOORBEREIDENDE WETENSCHAPPEN

Door P. ENGELS

zijn de volgende werken uitgegeven:

Dr. *F. H. J. Albrecht*. Handboek voor de Philosophie ten gebruike van Gymnasien en andere voorbereidende Scholen. . . . . *f* 2,50.

Mr. *A. J. J. Bake*. Ethnographische en syncronistische tabellen der Oude Geschiedenis. In etui. . . . *f* 1,—

Idem. Op linnen, in etui. . . . . . „ 1,40.

Dr. *A. Forbiger*. Handboek der Oude Aardrijkskunde. Bewerkt en verkort door Dr. *E. Mehler*. . . . *f* 2,75.

Dr. *E. Mehler*. Mnaseae patarensis fragmenta. Collegit et commentario instruxit. . . . . *f* 1,80

Tafel der meest gebruikelijke onregelmatige Grieksche Verba. . . . . *f* 0,50

Dr. *W. G. Pluygers*. Grieksch schrift, volgens handschriften uit de 12de en 16de eeuw, voor schoolgebruik ingerigt . . . . *f* 0,90

Selecta fabularum plautinarum, cum praef. Dr. *J. J. de Gelder* . . . . *f* 0,40

Prof. *G. J. Verdam*. Summarium van beginselen, beschouwingen en voorschriften, ontleend uit de redeneerkunde, en welker kennis noodzakelijk is voor het verstaan en voor het gebruik der wiskundige methode. Derde vermeerderde druk. . . . . *f* 0,6

J. van Loghem et *W. A. Elberts*. Tableau de la littérature française, arrangé dans un ordre cronologique. Nouvelle édition augment. et corr., 8°. . . . . . . *f* 1,2

J. van Loghem. Leerwijze ter vermijding en opsporing van rekenfouten, door middel van de negen-, elf-, zeven en dertig- en honderd en een-proef. Eene handleiding voor onderwijzers en beminnaars der cijferkunst. *f* 1,2

W. A. Elberts. Wegwijzer bij het onderwijs der Algemeene Geschiedenis, ten behoeve van diegenen welke zich tot eenig examen willen voorbereiden . . . . *f* 0,7

C. Cornelius Tacitus' Boeksken van de geleegenheid, zeeden, en volken van Germanie in 't Hollandtsch vertaalt door den Heer *P. C. Hooft*. Tweede druk . . *f* 0,

C. Cornelius Tacitus' Boeksken van 't leeven van Julius Agricola, in 't Hollandtsch vertaalt door den Heer *P. C. Hooft* . . . . *f* 0,

*** G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, geeft uit:

PAULI APOSTOLI
DE
PRAEDESTINATIONE DECRETA.

Commentatus est
Dr. J. A. LAMPING
***f* 2,50.**

*** Bij den Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te T... ziet het licht:

WOORDENBOEK
VOOR DE
REGISTRATIE
BEVATTENDE
EENE UITGEWERKTE INLEIDING
NAAR
CHAMPIONNIERE EN RIGAUD,
NOPENS DE REGTSREGELEN VOOR DE REGISTRATIE-BELASTING, EN, OP GROND DIER REGELEN, EENE REGTSKUNDIGE AANWIJZING VOOR DE TOEPASSING DER REGISTRATIE-WETTEN OP ELKE OVEREENKOMST IN HET BIJZONDER
DOOR
W. DE GELDER,
Oud-Inspecteur der Registratie en Domeinen, enz.
Afl. 1—3. Prijs *f* 6.
De prijs van het complete werk zal circa *f* 10 bedragen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.

(Zie verder het vervolg.)

Behoort bij de

HAARLEMSCHE COURANT

van 20 Julij 1858.

VERSLAG van het verhandelde in de zomer-vergadering van 1858, van de Staten der provincie Noord-Holland.

De bijeenkomst, gehouden den 6den Julij, is bijgewoond door 67 leden.

Na de opening der vergadering wordt in de eerste plaats overgegaan tot het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw gekozen leden Mr. *J. M. van Maanen* en Mr. *J. F. T. van Valkenburg*, hetwelk op voorstel van den Voorzitter wordt opgedragen aan eene commissie, bestaande uit de Heeren *Smit*, *de Moraaz Imans* en *Heydanus*.

Nadat deze commissie zich tijdelijk heeft verwijderd, gaat de vergadering inmiddels over tot de zamenstelling der afdeelingen.

De commissie in de vergadering teruggekeerd, brengt verslag uit bij monde van den Heer *Heydanus*. Het verslag houdt in, dat ten aanzien van den geloofsbrief en daarbij gevoegde stukken van den Heer *van Maanen*, geenerlei bedenking gerezen is, zoodat de commissie de toelating van dien Heer voorstelt; dat bij de verkiezing van den Heer *van Valkenburg* eene onregelmatigheid heeft plaats gehad, daar het bureau van stemopneming in het onderkiesdistrict *Haarlemmermeer*, uithoofde van de te late opkomst van een der leden, eerst ten half elf ure heeft zitting genomen; dat de commissie het echter genoegzaam bewezen acht dat deze omstandigheid op den uitslag der stemming geen invloed heeft kunnen uitoefenen, vermits uit de verklaring der beide aanwezig geweest zijnde leden van het bureau is gebleken, dat van negen ure tot half elf slechts één kiezer zich heeft aangemeld om te stemmen; dat het outbreken van een der zegels aan de stembus van de gemeente *Haarlemmermeer*, waarvan in het procesverbaal van de opening der stembriefjes melding gemaakt wordt, haar mede voorkomt geene reden tot vernietiging der verkiezing te zijn en dat zij derhalve ook de toelating van den Heer *van Valkenburg* voorstelt.

De conclusien van het rapport worden zonder discussie aangenomen.

De Heeren *van Maanen* en *van Valkenburg* komen daarop in de vergadering en leggen in handen van den voorzitter de vereischte eeden af. Zij worden door den voorzitter met hunne benoeming geluk gewenscht en nemen zitting.

Achtereenvolgens zijn voor kennisgeving aangenomen:

1. De mededeeling van de resumtie der notulen van de zittingen van 6 November 1857 en van 4 Junij 1858.

2. De mededeeling van Z. M. besluiten, houdende:

a. goedkeuring der reglementen van bestuur voor het waterschap *Waterland*, het heemraadschap *Wormer*, *Jisp en Nek*, het heemraadschap de *Eilandspolder*, de *Vroonermeer* en van het reglement tot vaststelling van het toezigt op het onderhoud van den *Noorder IJ- en Zeedijk*.

b. goedkeuring van het besluit der Staten tot intrekking der reglementen op de uitoefening van de haringvisscherij in de provincie Noord-Holland.

c. goedkeuring van het besluit der Staten, tot het doen eener af- en overschrijving op de prov. begrooting.

d. magtiging op commissien uit de Staten tot voortzetting harer werkzaamheden na het sluiten der vergadering.

e. magtiging op de Staten der provincien *Zuid-* en *Noord-Holland*, om gemeenschappelijk de afscheiding van eenige gronden van den *Lisserbroek-polder* te regelen.

3. De beschikbaarstelling der sommen op de rijksbegrooting over 1858 toegestaan voor kosten van het provinciaal bestuur.

4. Eene missive betreffende het verminderen der sleeploonen voor de sleepdienst van *Amsterdam* naar het *Nieuwe Diep*.

Door de vergadering wordt daarop met 43 tegen 23 stemmen beslist dat het onderzoek der begrooting en andere financiële stukken niet in de afdeelingen zal plaats hebben, maar aan commissien zal worden opgedragen.

Tot leden der commissien worden door den voorzitter benoemd:

a. Voor de financiële zaken de Heeren *Sloos*, *Vis*, *Opperdoes Alewijn*, *Hartog*, *Luden*, *van Iddekinge*, *Koenen*, *Buchner*, *Perk*, *Quarles van Ufford* en *Rutgers van Rozenburg*.

De Heer *Perk* wordt echter, op zijn verzoek, als lid dezer commissie ontslagen en in zijne plaats wordt benoemd de Heer *Bonnike*.

b. Voor de aanvrage om een provinciaal subsidie, ten behoeve der wegsverbetering te *Oostzaan*, de Heeren *Laan*, *de Vries*, *Merens*, *Brouwer Ancher* en *Heydanus*.

c. Voor het adres van directeuren der stoombootreederij Texel, dienstdoende tusschen *Texel* en het *Nieuwe Diep*, om provinciaal subsidie, de Heeren *Kikkert*, *Stakman Bosse*, *Jolles*, *Boelen* en *Corver Hooft*.

d. Voor de zaak der regeling van de grensscheiding tusschen *Zuid-* en *Noord-Holland*, de Heeren *Westerwoudt*, *Splitgerber*, *Schimmel*, *de Moraaz Imans* en *Cordes*.

e. Voor de waterschaps-reglementen, de Heeren *Scheltinga Winterberg*, *de Lange*, *Smit*, *Mensonides*, *van Akerlaken*, *Gerdenier*, *Versteegh*, *Hoeufft van Velsen*, *Teding van Berkhout*, *Heemskerk* en *van Tets*.

De voorzitter deelt mede dat de commissie uit de Staten, benoemd tot het instellen van een onderzoek nopens den staat der duinen, haar rapport heeft ingediend, hetwelk bereids aan de leden is rondgezonden en nader in behandeling zal worden genomen.

Door den griffier wordt voorlezing gedaan van een adres van het bestuur van den *Groot Limmerpolder*, verzoekende als niet ingekomen te beschouwen het request door dat bestuur in April 1857 ingediend, ter zake van de afwatering der duinontginningen tusschen *Castricum* en *Bakkum*.

De Heer *van Akerlaken* deelt daarop mede dat de commissie, in wier handen bovenbedoeld request ten vorigen jare werd gesteld, uit hoofde van de langdurige droogte tot nog toe niet in staat is geweest deze zaak, betreffende eene klagt wegens overlast van water, te onderzoeken; dat zij thans hare taak als vervallen beschouwt en derhalve verzoekt daarvan ontslagen te worden, hetgeen door de vergadering wordt toegestaan.

Achtereenvolgens worden de navolgende rapporten uitgebragt, door de in vroegere vergaderingen benoemde commissien:

a. Bij monde van den Heer *Smit*, betreffende de zaak van het verleenen van pensioen aan provinciale ambtenaren.

b. Bij monde van den Heer *Brugmans*, betreffende het reglement op de uitoefening der jagt en visscherij.

c. Bij monde van den Heer *Westerwoudt*, betreffende het voorstel van Jhr. *Opperdoes Alewijn*, nopens den aanleg eener brug over het *IJ*, in verbinding met *Amsterdam*.

Al deze rapporten worden ter visie gelegd om later in behandeling te worden genomen.

Mede worden ter visie gelegd:

1. de missives van Gedeputeerde Staten houdende:

a. mededeeling van plaats gehad hebbende onderhandsche aanbestedingen en verpachtingen;

b. opgave van goedgekeurde en ingekomen keuren van waterschappen;

2. het overzigt van den toestand der provinciale zeeweringen.

Aan de vergadering wordt voorgelezen eene missive van de afdeeling *Haarlem* der vereeniging tot afschaffing van sterken drank, waarbij de leden der Staten worden uitgenoodigd tot het bijwonen van de algemeene vergadering der vereeniging, welke op den 8sten Julij e. k. te *Haarlem* zal worden gehouden.

In de bijeenkomst van 8 Julij zijn 61 leden tegenwoordig geweest.

Na de voorlezing en goedkeuring der notulen wordt door den voorzitter medegedeeld dat er is ingekomen een adres van den Heer *Melvil*, betreffende de uitoefening der jagt op waterwild. Op voorstel van den voorzitter wordt dit adres nedergelegd bij de stukken behoorende bij het reglement op de uitoefening der jagt en visscherij.

Voor de benoeming van een lid van Gedeputeerde Staten ter vervanging van den Heer Mr. *G. de Vries Az.* en van een buitengewoon lid, volgens art. 89 der provinciale wet, worden door den voorzitter tot stemopnemers benoemd de Heeren *'s Jacob*, *Dedel*, *Elias* en *de Vicq*.

In de eerste plaats wordt overgegaan tot de benoeming van een lid ter vervanging van den Heer *de Vries*.

Bij de eerste stemming worden uitgebragt 61 stemmen en daarvan

op den Heer *van Valkenburg*	25
" " " *Momma*	13
" " " *van Iddekinge*	12
" " " *Westerwoudt*	6
" " " *de Vicq*	1
" " " *Quarles van Ufford*	1
" " " *Rahusen*	1
" " " *Schimmel*	1
" " " *Buchner*	1

Daar niemand de volstrekte meerderheid bekomen heeft, wordt tot eene tweede vrije stemming overgegaan. Daarbij bekomt de Heer *van Valkenburg* 30, de Heer *Momma* 21, de Heer *van Iddekinge* 7 en de Heer *Westerwoudt* 3 stemmen.

Bij de herstemming, welke vervolgens tusschen de Heeren *van Valkenburg* en *Momma* plaats heeft, worden op den eerstgenoemde 34 en op den laatstgenoemde 27 stemmen uitgebragt.

De Heer Mr. *J. F. T. van Valkenburg* is alzoo tot lid van Gedeputeerde Staten benoemd.

Door den voorzitter uitgenoodigd om te verklaren of hij de benoeming aanneemt, betuigt hij aan de vergadering zijnen dank voor het hem gegeven blijk van vertrouwen en zegt verder, dat het hem eenigzins moeijelijk valt een besluit te nemen, zoowel om het gewigt der taak welke hem is opgedragen, als omdat hij eene betrekking zal moeten vaarwel zeggen, die hij steeds met genoegen bekleed heeft; dat hij echter vertrouwende op de welwillende medewerking zijner mede-Gedeputeerden, bereid is zijne nieuwe betrekking te aanvaarden, zoodra het Z. M. zal behaagd hebben hem als kantonregter ontslag te verleenen.

Daarop wordt overgegaan tot de benoeming van een buitengewoon lid van Gedeputeerde Staten, volgens art. 89 der provinciale wet. De Heer *Quarles van Ufford* wordt met 51 van de 61 uitgebragte stemmen op nieuw als zoodanig benoemd en verklaart zich bereid de hem opgedragene betrekking op nieuw te aanvaarden.

Aan de orde is de behandeling van het rapport der commissie uit de Staten, welke belast geweest is met een onderzoek naar den staat der duinen langs de Noordzee van af *Kijkduin* tot bezuiden *Kamperduin*.

Dit rapport is in twee deelen gesplitst. Het eerste behandelt den staat van den teruggang van het duin, den toestand van den teen der duinen en van het voorstrand, de middelen om den teruggang tegen te gaan en, in verband daarmede, de zaak der rietschuttingen als een daartoe strekkend middel. Het tweede betreft de zaak der kunstmatige beplanting van de westelijke of buitenduinreep en het uitsteken van de daartoe benoodigde helm uit de daarmede begroeide binnenduinen.

In het eerste gedeelte wordt gezegd dat er op verschillende punten een voortdurende teruggang van den duinregel plaats heeft en dat er maatregelen behooren genomen te worden om dien teruggang zoo niet geheel te keeren, dan toch zoo veel mogelijk te vertragen.

De commissie meent op grond van hare bevinding het als zeker te mogen aannemen dat het aanleggen van hoofden zoo als die welke voor *Huisduinen* en van *Petten* tot *Kamperduin* gevonden worden, als het meest verkieslijke en op den duur het meest voordeelige middel van voorziening behoort te worden aanbevolen.

De toepassing van dit stelsel langs de geheele uitgestrektheid van den duinregel zou echter te kostbaar zijn en kan daarenboven voor het oogenblik als onnoodig beschouwd worden.

Slechts op enkele plaatsen kunnen zulke afdoende beschermingswerken noodzakelijk geacht worden; op de overige, minder gevaarlijke punten, zou men zich voorshands kunnen bepalen tot het temperen of vertragen van den afslag en teruggang van het duin door het aanwenden van minder kostbare en meer eenvoudige middelen.

Als zeer bedreigde punten worden door de commissie aangewezen de zanddijk voor *Callantsoog*, het punt waar de provinciale zeewering te *Petten* zich aan het duin benoorden die zeewering aansluit, en het punt waar de Hondbossche zeewering zich aansluit aan het duin ten zuiden dier zeewering.

In het tweede gedeelte van het verslag wordt gezegd dat de meerderheid der commissie het stelsel van beplanting der buitenduinen, dat tot nu toe gevolgd is, nuttig en doelmatig acht, maar dat één lid zich daartegen heeft verklaard en aan het stelsel van vrije overstuiving de voorkeur geeft, omdat naar zijn oordeel de beplanting op zich zelve weinig nut heeft en daarenboven de duinen, waar de helm voor de beplanting gestoken wordt, aan verstuiving worden blootgesteld.

De commissie geeft derhalve in overweging:

1° met het aanleggen van hoofden op de meest bedreigde punten een aanvang te maken en daarmede geleidelijk voort te gaan, en inmiddels zoodanige tijdelijke middelen te blijven aanwenden als in den laatsten tijd in praktijk gebragt zijn;

2° met de duinbeplanting aan de zeezijde op den tot hiertoe gevolgden voet voort te gaan;

3° eene proef te nemen met de vrije overstuiving van de buitenduinreep en te dien einde, op een bepaald en betrekkelijk klein gedeelte, de beplanting van den duinregel voor eenigen tijd geheel achterwege te laten;

Voorts stelt de commissie nog voor:

4° dat Gedeputeerde Staten zullen worden uitgenoodigd de middelen tot verbetering van de politie in de duinen, in den loop van het rapport aangewezen, in overweging te willen nemen;

5° dat een onderzoek zal worden ingesteld ten einde te geraken tot de kennis, welke duinen zijn *algemeen* en welke *privaat* eigendom;

6° dat Gedeputeerde Staten zullen worden uitgenoodigd, eenige in het rapport voorkomende opmerkingen omtrent het toezigt op de werken in de duinen, in overweging te willen nemen;

7° dat de aandacht van Gedeputeerde Staten worde gevestigd op den door de commissie geuiten wensch dat, even als de overige zeeweringen, zoo ook de duinregel jaarlijks door eene commissie uit Gedeputeerde Staten zal worden beschouwd, na afloop van den termijn waarop de werken volgens bestek moeten zijn volbragt.

Ten slotte adviseert de commissie dat het rapport zal worden gesteld in handen van Gedeputeerde Staten met verzoek om, naar aanleiding daarvan, in de zomervergadering van 1859, zoodanige voordragten te doen, als dat collegie zal vermeenen te behooren.

De vergadering vereenigt zich met algemeene stemmen met deze laatste conclusie.

In behandeling wordt genomen het rapport op de missive van Gedeputeerde Staten, betreffende het verleenen van pensioen aan provinciale ambtenaren.

De slotsom van de beschouwingen in evengenoemde missive vervat, komt hierop neder:

1. dat in het algemeen van wege de provincie geen pensioen of wachtgeld zal worden verleend.

2. dat daartoe bij uitzondering kan worden besloten.

3. dat echter het stellen van regels voor die uitzonderingen niet is aan te raden.

en 4. dat de hoofdambtenaren van *Meerenberg*, ten opzigte van het verleenen van pensioen of wachtgeld, moeten worden gelijk gesteld met de ambtenaren uit de provinciale kas bezoldigd en uitsluitend in dienst der provincie.

Bij het rapport wordt voorgesteld zich met de meening van Gedeputeerde Staten te vereenigen en de vier bovenvermelde conclusien aan te nemen.

Dien overeenkomstig wordt besloten.

Aan de orde wordt gesteld het rapport der commissie op het voorstel van Jhr. *Opperdoes Alewijn*, betreffende den bouw eener vaste brug over het *IJ*.

De conclusie van dit rapport strekt om 1. voor alsnog niet terug te komen op het besluit door de Staten in dato 17 Junij 1852 genomen, waarbij een destijds betreffende deze zelfde aangelegenheid ingediend voorstel werd verworpen, en dientengevolge het nu aanhangige voorstel, zoo als het is gedaan, niet aan te nemen.

2. Gedeputeerde Staten uit te noodigen en zooveel noodig te magtigen, om door provinciale ambtenaren de gronden van het *IJ*, voornamelijk op de hoogte van *Amsterdam*, te doen peilen en opmeten en van hunne bevindingen een situatie-kaart te doen vervaardigen, om later daarvan verslag aan de vergadering te doen.

De Heer *Heemskerk* rigt aan de commissie de vraag, of er werkelijk behoefte bestaat aan hetgeen sub. 2 door haar wordt voorgesteld.

Hij is van meening, dat de staat der gronden van het *IJ* wel zal bekend zijn én bij degenen die zich vroeger met het maken van plannen voor een brug over het *IJ* hebben onledig gehouden én bij de commissie voor de zaak der doorgraving van Holland op zijn smalst, en dat dus een nader onderzoek te dier zake niet gevorderd wordt.

De Heer *Smit* antwoordt dat de gronden in het *IJ* aan voortdurende verandering onderhevig zijn, zoodat men op de vroeger gedane onderzoekingen niet kan afgaan. Hij acht het dus goed dat de zaak op nieuw worde nagegaan, ten einde van de op te maken stukken nader gebruik kunne worden gemaakt.

Op verzoek van een der leden wordt de conclusie van het rapport in stemming gebragt; — 46 leden verklaren

zich *voor* en 15 *tegen* het voorstel der commissie, hetwelk mitsdien wordt aangenomen.

Bij monde van den Heer *Jolles* wordt rapport uitgebragt in de zaak der aanvraag om provinciaal subsidie voor de stoombootdienst tusschen *Texel* en het *Nieuwe Diep*.

De Heer *van Akerlaken* verzoekt diligentverklaring voor de commissie voor de waterschapsreglementen, tot het uitbrengen van rapport in de najaarszitting ten aanzien der in hare handen gestelde ontwerp-reglementen van bestuur voor de bannen in *Drechterland*.

De verzochte diligentverklaring wordt verleend, in afwachting dat de commissie door den Koning worde gemagtigd om hare werkzaamheden na de sluiting der tegenwoordige vergadering voort te zetten, waarvoor de noodige aanvrage zal gedaan worden.

Voor zooveel aangaat de overige stukken, welke in handen derzelfde commissie zijn gesteld, wordt rapport uitgebragt bij monde van den Heer *Heemskerk* omtrent het reglement van bestuur voor den *Engewormer* en omtrent het gemeenschappelijk met *Zuid-Holland* te nemen besluit tot afscheiding van eenige gronden van den *Lisserbroek-polder* — en bij monde van den Heer *Teding van Berkhout* omtrent de reglementen van bestuur voor de *Beetskoog*, voor de *Oosterkoog* en voor de *Westerkoog*.

Al de uitgebragte rapporten zullen worden ter visie gelegd en in de vergadering van 13 Julij c. k. in behandeling worden genomen.

De bijeenkomst van 13 Julij 1858 is bijgewoond door 61 leden.

De voorzitter deelt mede dat zijn ingekomen:

1. Een amendement van den Heer *Stant* op het voorstel der commissie, in wier handen is gesteld geweest het ontwerp-reglement van bestuur voor den *Engewormer*.

2. Een voorstel van de commissie, welke belast geweest is met het onderzoek van het reglement op de jagt en visscherij, strekkende tot verduidelijking der conclusie van haar rapport.

Deze stukken zullen nader in behandeling worden genomen, te gelijk met de onderwerpen, waartoe zij betrekking hebben.

Bij monde van den Heer *de Moraaz Imans* wordt rapport uitgebragt in zake van de regeling der grensscheiding tusschen de provincien *Zuid-* en *Noord-Holland*.

Dit rapport zal worden ter visie gelegd en in de volgende bijeenkomst in behandeling worden genomen.

Daarop komt in behandeling het voorstel door Gedeputeerde Staten in de najaarsvergadering van 1857 gedaan, tot intrekking van het bestaande reglement op de uitoefening der jagt en visscherij en tot vaststelling van een nieuw reglement op dat onderwerp.

De commissie, welke met het onderzoek dezer zaak is belast geweest, heeft bij haar rapport zich vereenigd met de motieven door Gedeputeerde Staten voor de intrekking van het bestaande reglement aangevoerd, doch tevens in het door Gedeputeerde Staten ontworpen nieuwe reglement eenige wijzigingen voorgedragen.

In plaats van de in art. 1 van het ontworpen reglement voorkomende lijst van plaatsen, waar de jagt op waterwild zal mogen worden uitgeoefend, welke de commissie om verschillende redenen ondoelmatig acht, stelt zij voor eene algemeene omschrijving van de gronden waar de bedoelde jagt zal geoorloofd zijn.

De onderwerpen bij de artikelen 2 en 3 van het ontworpen reglement behandeld, namelijk de aanwijzing der geoorloofde vischtuigen en de bepaling van de wijdte der mazen, acht de commissie weinig vatbaar om bij een algemeen reglement te worden geregeld en zij is in die meening versterkt door de zeer uiteenloopende beschouwingen der gemeentebesturen, welke zijn uitgenoodigd hun gevoelen omtrent deze punten mede te deelen.

Daar men echter gebonden is door het voorschrift der wet, welke eene regeling dezer onderwerpen bij provinciale verordening beveelt, meent de commissie zich te moeten bepalen tot het voorstellen van eenige bijvoegingen en veranderingen in de door Gedeputeerde Staten ontworpen bepalingen.

Zij stelt dus voor in art. 2 bij de schakels, in het voorstel van Gedeputeerde Staten geoorloofd, ook nog te voegen *baarsschakels*, voorts na de opnoeming der geoorloofde schakels onder de geoorloofde vischtuigen te vermelden *baars-*, *bot-*, *blei-* en *vloeinetten* en eindelijk in genoemd artikel, achter of onder het woord *schepnet* of *gebbe*, in te voegen het woord *werpnet*; in art. 3 te doen vervallen bij den zegen de naauwste mazen van de vleugels; de wijdte der mazen van de schakels te stellen op 65 Ned. strepen,

die der baarsnetten op 60 strepen,
die der botnetten op 90 „
die der bleinetten op 100 „
die der vloeinetten op 70 „ en
die der puiten op 60 „

voorts de wijdte der mazen van het schepnet of gebbe te bepalen op het voorgestelde minimum van 12 Nederl. strepen en voor de mazen van het werpnet eene wijdte te veroorloven van 30 Nederl. strepen; eindelijk aan het artikel toe te voegen de volgende bepaling: „De meting der mazen van de in dit artikel genoemde vischnetten moet op de eerste vordering van de met het opzigt op de jagt en visscherij belaste beambten worden toegelaten."

Tegen art. 4 van het ontworpen reglement, regelende de breedte der grachten in art. 12 en 13 der jagtwet vermeld, heeft de commissie geene bedenkingen; doch zij stelt voor art. 5, regelende de afpaling der eendenkooijen, geheel te doen vervallen. De eerste zinsnede van dit artikel, betreffende den afstand der palen van het midden der kooi, acht zij geheel doelloos, daar voor de reeds bestaande eendenkooijen die afstand zich zal moeten regelen naar vroeger verkregene regten, die bij een provinciaal reglement niet kunnen worden verkort noch uitgebreid, en voor nieuw aan te leggen eendenkooijen de uitgestrektheid van het kooiregt afhankelijk zal zijn van de particuliere overeenkomsten, welke tusschen den eigenaar der kooi en de eigenaars die hunne gronden aan het kooiregt onderwerpen zullen worden aangegaan.

De tweede zinsnede van het artikel, betreffende den onderlingen afstand der palen, acht de commissie minder passende in een provinciaal reglement, daar die afstand zich naar den aard van het terrein behoort te regelen. Art. 32 *b* der jagtwet bedoelt dan ook, naar haar oordeel, niet dat het provinciaal bestuur eene algemeene verordening zal vaststellen, maar dat het zijn gezag zal uitoefenen door eene aanwijzing in elk bijzonder geval.

Achtereenvolgens worden de afzonderlijke artikelen van het ontwerp, zoo als zij door de commissie zijn voorgedragen, zonder discussie aangenomen; en daarna wordt het reglement in zijn geheel vastgesteld.

De voorzitter stelt voor dat alsnu aan den Heer *Melvil* een afschrift van het vastgestelde reglement worde gezonden tot antwoord op het door hem aan de Staten gerigte verzoek om de jagt op waterwild op zekere gronden langs het *Spaarne* te mogen uitoefenen.

Dien overeenkomstig wordt besloten.

Thans komt in behandeling het ontwerp-reglement van bestuur voor den *Engewormer*.

De commissie van onderzoek heeft bij haar rapport geadviseerd tot de vaststelling van het ontwerp, na wijziging van art. 1 en van art. 4 overeenkomstig de door haar voorgedragene amendementen.

Het amendement op art. 1 strekt om de grens van den *Engewormer* ten zuidoosten, waar de ringvaart van den *Engewormer* en die van den *Wijdewormer* zich vereenigen, te doen loopen langs den buitenteen van den dijk van den *Engewormer*, in plaats van langs het midden der ringvaart, zoo als in het ontwerp gezegd wordt.

Deze wijziging acht de commissie noodig omdat het reglement voor den *Wijdewormer* bepaalt dat dit waterschap aan alle zijden den buitenboord zijner ringvaart tot grens heeft; eene bepaling waarmede art. 1 van het tegenwoordige ontwerp, zoo als het door Gedeputeerde Staten is voorgedragen, in strijd zou zijn.

Het amendement op art. 4 strekt om de periodieke aftreding van de leden van het bestuur te regelen, waarvan in het ontwerp geen melding gemaakt was.

Het amendement door den Heer *Stant* op de conclusie der commissie voorgesteld, strekt daartoe dat het ontwerp in deze vergadering nog niet in behandeling genomen, maar op nieuw in handen gesteld worde van Gedeputeerde Staten, ten einde een nader onderzoek plaats hebbe omtrent de grenzen van het waterschap, welke in art. 1 van het ontwerp min juist schijnen omschreven te zijn.

Dit amendement wordt door een genoegzaam aantal leden ondersteund; de commissie van onderzoek geeft bij monde van den Heer *van Akerlaken* te kennen dat zij er zich mede vereenigt, daar ook zij ten gevolge van nadere inlichtingen een nader onderzoek omtrent de juistheid bepaaldelijk van de noordelijke grens des polders wenschelijk acht.

De Heer *Heemskerk*, het woord gevraagd en bekomen hebbende, doet opmerken dat bij elke verandering in de grenzen van den *Engewormer* ook het reglement voor den *Wijdewormer* en dat van *Wormer*, *Jisp en Nek* zal dienen gewijzigd te worden, zoodat bij aanneming van het amendement van den Heer *Stant*, het noodig zal zijn aan Gedeputeerde Staten tevens op te dragen de noodige wijzigingen in deze reglementen te ontwerpen. Hij wenscht dat de Heer *Stant* zich daaromtrent verklare.

De Heer *Stant* zegt daarop dat de commissie schijnt te zijn uitgegaan van het denkbeeld dat de ringvaart tusschen twee dijken loopt. Dit is, zegt hij, zoo niet; de ringvaart bespoelt alleen den dijk van den *Engewormer*, ligt aan de andere zijde met de wateren van de banne *Wormer* gemeen, en moet daarom geacht worden daartoe, ten minste gedeeltelijk, te behooren. Het reglement voor *Wormer*, *Jisp en Nek* zou zijns inziens welligt onveranderd kunnen blijven.

De voorzitter geeft in overweging het onderzoek van deze zaak in haar geheel, overeenkomstig het voorstel van den Heer *Stant*, aan Gedeputeerde Staten op te dragen.

De Heer *Heemskerk* zegt zich hiermede te kunnen vereenigen, indien het bedoelde voorstel zóó kan worden uitgelegd, dat Gedeputeerde Staten daardoor gemagtigd worden ook in de reglementen voor den *Wijdewormer* en voor *Wormer*, *Jisp en Nek* wijzigingen te ontwerpen.

De Heer *van Tets* deelt daarop nog mede dat door den Heer *Stant* eerst een ander voorstel gedaan was, tot verandering der grensbepaling; dat de inzage van dat voorstel hem, spreker, heeft doen twijfelen of de tegenwoordige omschrijving der grens wel juist kon geacht worden en dat hij het daarom ook wenschelijk acht, dat de zaak op nieuw aan Gedeputeerde Staten worde in handen gegeven.

De vergadering vereenigt zich hierop met het voorstel van den Heer *Stant*.

Vervolgens komt in behandeling het ontwerp-reglement voor den polder *Oosterkoog*.

De commissie heeft bij haar rapport geene bedenkingen tegen dit ontwerp gemaakt en tot de aanneming daarvan, zooals het is voorgedragen, geadviseerd.

Dien overeenkomstig wordt besloten.

Daarop wordt in behandeling genomen het ontwerp-reglement van bestuur voor den polder de *Westerkoog*.

De commissie welke daaromtrent rapport heeft uitgebragt, heeft de toevoeging van een nieuw artikel (12) aan het ontwerp voorgesteld, bij aanneming waarvan het voorgedragen art. 12 in volgorde zou worden art. 13. Dat artikel strekt om de schuldpligtigheid vast te stellen van de gronden in der tijd tot de bedijking van de *Beemster* ingenomen, en voorts de jaarlijksche bijdrage dier gronden en de gelegenheid tot afkoop hunner schuldpligtigheid te regelen.

De voorzitter deelt mede dat Gedeputeerde Staten zich met de conclusie der commissie hebben vereenigd.

Het ontwerp wordt daarop met invoeging van het door de commissie voorgedragen artikel, zonder discussie aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van het ontwerp-reglement van bestuur voor den polder *Beetskoog*.

De conclusie van het hierover uitgebragte rapport strekt daartoe, dat het ontwerp worde aangenomen, behoudens drie wijzigingen.

De commissie stelt namelijk voor:

1° dat in de eerste zinsnede van art. 11, handelende over de schuldpligtigheid van gronden, die vroeger tot de *Beetskoog*, afdeeling *Beets*, behoord hebben, in plaats van *in de Beemster binnengedijkte gronden* in het algemeen genoemd zullen worden: *buiten de in art. 1 omschreven grenzen vallende gronden*;

2° dat aan art. 11 eene nieuwe of vierde zinsnede worde toegevoegd van den navolgenden inhoud: *onder deze regeling en afkoop worden de buitengewone omslagen van den Noorder IJ- en Zeedijk niet begrepen*: en

3° dat in de tweede zinsnede van art. 12, in plaats van de woorden: *voor zoo ver de landen binnen de Beemster gelegen zijn*, gesteld worde: *voor zoo ver zij daarbuiten* (d. i. buiten de in art. 1 omschreven grenzen) *gelegen zijn*.

Bij de behandeling der eerste voorgestelde wijziging oppert de Heer *de Vries* eene bedenking tegen de tweede zinsnede van art. 11 van het ontwerp. Hij meent namelijk dat wanneer de lasten door de in de *Beemster* gelegene gronden te dragen, op eene vaste som gesteld worden, berekend naar hetgeen zij in de laatste 20 jaren betaald hebben, de regten van de *Beetskoog* en van *Oosthuizen* worden gepraejudicieerd, en hij wenscht te vernemen of daarvoor eenige aanleiding bestaat.

De voorzitter merkt daarop aan dat de exceptionele toestand dezer gronden in aanmerking dient genomen te worden.

De Heer *van Tets* vraagt vervolgens het woord en zegt dat de landen in de *Beemster* wel door hunne vroegere betrekking tot den polder *Beetskoog* aan dien polder schuldpligtig zijn, maar geen belang hebben bij de werken van dien polder.

Nu heeft men de schuldpligtigheid willen behouden omdat zij bestaat, maar men heeft tevens gelegenheid willen geven tot den afkoop dier schuldpligtigheid en daarvoor een vasten maatstaf willen bepalen, omdat men het niet billijk achtte dat de bedoelde gronden steeds lasten zouden blijven betalen naarmate de *Beetskoog* lasten heft, terwijl alle gemeenschappelijk belang met de *Beetskoog* voor die gronden heeft opgehouden te bestaan.

De eerste voorgestelde wijziging wordt daarop door de vergadering aangenomen.

Met de tweede wijziging welke door de commissie is voorgedragen, vereenigt de vergadering zich zonder discussie.

Daarop worden de beraadslagingen geopend over de derde voorgestelde wijziging.

De Heer *Hartog* zegt dat hij liever de oorspronkelijke redactie behouden zou zien. Hij vreest dat de redactie, welke door de commissie is voorgesteld, zóó zal worden opgevat, dat ook de landen onder *Oudendijk* en *Schardam* worden aangeslagen.

De Heer *Teding van Berkhout* antwoordt daarop dat de commissie de door haar gekozene redactie heeft voorgedragen, om in meer algemeene termen te spreken, daar het noemen van het een zoo ligt aanleiding geeft tot het uitsluiten van het ander. Hij gelooft dat die redactie duidelijk genoeg uitdrukt hetgeen bedoeld is, namelijk dat alleen de landen binnen de afdeeling *Beets* zullen betalen. Die van *Oudendijk* en *Schardam* vallen niet onder de categorie waarvan hier sprake is.

De Heer *Hartog* zegt dat wanner er nog andere landen buiten de *Beetskoog* konden bedoeld worden behalve die in de *Beemster*, hij de voorgestelde wijziging zou goedkeuren; maar dat zij thans, naar zijn oordeel, alleen tot misverstand kan leiden.

De voorzitter rigt daarop tot den Heer *Hartog* de vraag of hij de voorgedragene wijziging niet nuttig acht om het duidelijk te maken, dat ook de dijk en de ringvaart van de *Beemster* onder de bedoelde gronden begrepen zijn.

De Heer *Hartog* antwoordt, dat die naar zijne meening niet kunnen bedoeld zijn, daar zij het eigendom zijn van de *Beemster*.

De voorzitter meent dat zij toch moeten worden aangeslagen.

Ook de Heer *van Tets* verklaart dat het de bedoeling is, dat hier, even als in andere dergelijke gevallen, de dijk en de ringvaart contribuabel zullen blijven.

Bij stemming verklaren zich daarop 50 leden voor en 10 tegen de derde wijziging welke door de commissie is voorgedragen.

Vervolgens wordt de conclusie der commissie in haar geheel aangenomen, en het voorgedragen ontwerp-reglement voor den polder *Beetskoog* mitsdien, naar de voorstellen der commissie gewijzigd, vastgesteld.

Aan de orde is de behandeling van het ontwerp-besluit tot splitsing van den *Lisserbroek-polder*.

Bij het daarover uitgebragte rapport wordt geadviseerd tot de aanneming van het ontwerp, behoudens drie door de commissie voorgestelde wijzigingen, namelijk eene in de overwegingen aan het besluit voorafgaande en twee in den inhoud van het besluit zelf.

Het eerste amendement (op de tweede overweging aan het besluit voorafgaande) strekt om ook dat gedeelte van de ringvaart van den *Haarlemmermeer*, dat binnen de grenzen van den *Lisserbroek-polder* ligt, te vermelden als behoorende tot *Noord-Holland*, daar de geheele ringvaart bij art. 1 der wet van 11 Julij 1855, stbl. n°. 70, tot *Noord-Holland* is gebragt.

Het tweede amendement strekt om in het 5de punt van het besluit, waar sprake is van den omslag die door den *Lisserbroek-polder*, bij wijze van afkoop, van het af te scheiden gedeelte zal geheven worden, ook het boven bedoelde gedeelte van de ringvaart op te noemen onder de schuldpligtige perceelen.

Het derde amendement strekt om eene misstelling in het 5de punt van het besluit te verbeteren.

Deze drie amendementen worden achtereenvolgens zonder discussie aangenomen en daarna wordt het ontwerp in zijn geheel, zooals het door die amendementen is gewijzigd, vastgesteld.

Thans worden de beraadslagingen geopend over het rapport der commissie, in wier handen is gesteld geweest eene missive van Gedeputeerde Staten, dd. 1 Julij jl., n°. 25, begeleidende een adres van directeuren der stoombootreederij *Texel*, dienst doende tusschen *Texel* en het *Nieuwe Diep*, waarbij, uithoofde van de onmogelijkheid om deze onderneming zonder geldelijke tegemoetkoming te kunnen volhouden, eene jaarlijksche ondersteuning van *f* 500 uit provinciale fondsen wordt verzocht.

Bij bovengenoemde missive hebben Gedeputeerde Staten te kennen gegeven, dat zij het een gevaarlijk antecedent achten, ten behoeve van eenig middel van vervoer aan eene particuliere onderneming uit de provinciale kas toelagen te verleenen, doch dat zij aan den anderen kant erkennen dat het behoud dezer stoombootdienst voor een groot deel der provincie van veel belang is. Gedeputeerde Staten hebben mitsdien gemeend, van het doen van een bepaald voorstel in deze zich te moeten onthouden.

De commissie acht het wenschelijk dat een onderzoek worde ingesteld, in hoeverre de thans tusschen het *Nieuwe Diep* en *Texel* bestaande stoombootdienst, tot *Vlieland* en *Terschelling* zou kunnen worden uitgestrekt.

Bij het rapport wordt voorgesteld, dat met in achtneming van den wensch der commissie tot het instellen van het bedoelde onderzoek, het gevraagde subsidie van *f* 500 aan de adressanten zal worden verleend, voorloopig voor den tijd van 2 jaren, ingaande met 1 Julij 1858, en dat het subsidie van *f* 250 over het loopende jaar zal worden gevonden uit den post van onvoorziene uitgaven, of wel op zoodanige wijze als Gedeputeerde Staten geraden zullen oordeelen.

De Heer *de Lange* geeft te kennen dat hij zich met de conclusie van het rapport niet kan vereenigen.

Hij wil aannemen dat de onderneming behoefte aan ondersteuning heeft, maar die behoefte bestaat bij meer ondernemingen van stoombooten en diligence-diensten en het is niet wenschelijk dat daaraan te spoedig door het verleenen van subsidie worde voldaan.

Ondernemingen van den aard als de hier bedoelde gaan in den beginne niet altijd voordeelig, maar dit is nog geen bewijs dat zij later niet meer voordeelen zullen opleveren.

Tot voorbeeld wijst spreker op een stoombootdienst voor eenige jaren opgerigt, die eerst zoo onvoordeelig was, dat de eerste ondernemers de boot verkochten en de zaken liquideerden. Diezelfde dienst is dadelijk daarop met dezelfde boot door een ander voortgezet, en sedert is het vervoer zoo toegenomen, dat die dienst thans reeds met eene tweede heeft te concurreren.

De stoombootreederij der adressanten is, naar spreker meent, opgerigt om dienst te doen tusschen het *Nieuwe Diep* en *Harlingen*, met een tusschen-station te *Texel*.

De stoomboot is echter gebleken minder geschikt voor de vaart naar *Harlingen* te zijn; om die reden is aan het eerste plan geene uitvoering gegeven en heeft men zich bepaald tot eene dienst tusschen het *Nieuwe Diep* en *Texel*.

Wanneer men nu subsidie verleent, zal diezelfde boot in de vaart blijven en de bestaande staat van zaken worden bestendigd, terwijl anders welligt een ander industrieel zal opstaan om een meer uitgebreide dienst in werking te brengen, die beter aan de behoefte zal voldoen.

De Heer *Jolles* zegt dat het niet te wachten is dat deze onderneming later, ook onder eene goede administratie, voordeel zal opleveren. Dit nu wordt door de ondernemers niet eens gezocht, zij wenschen alleen tegen nadeel te worden gewaarborgd.

Wordt er geen subsidie verleend, dan zal de dienst ophouden te bestaan. Met het oog op de belangen van den handel, heeft de commissie daarom voorgesteld een subsidie te verleenen, doch slechts voor den tijd van twee jaren, en onder bepaling dat inmiddels een onderzoek omtrent eene mogelijke uitbreiding der dienst zal worden ingesteld.

De Heer *de Lange* is van oordeel, dat het beter ware eerst een onderzoek in te stellen en na afloop daarvan op het verzoek om subsidie te beslissen.

De Heer *Asser* meent dat van deze dienst geene voordeelen voor de ondernemers zijn te wachten, en acht het daarom van belang dat, overeenkomstig het voorstel der commissie, tot het verleenen van subsidie worde besloten. Het blijven bestaan der dienst toch is ook in het belang der justiciabelen van groot gewigt. Meermalen is het spreker gebleken, dat het door de gebrekkige middelen van communicatie, onmogelijk of niet dan op zeer kostbare wijze mogelijk was, bij oproepingen of andere verrigtingen op de eilanden, de termijnen bij de wet gesteld, in acht te nemen, welk bezwaar thans, door het bestaan eener geregelde stoombootdienst, wordt opgeheven. Ook uit dit oogpunt is spreker voor de conclusie van het rapport.

De Heer *Teding van Berkhout* acht het wenschelijk dat deze zaak worde uitgesteld tot de najaarszitting, ten einde inmiddels door Gedeputeerde Staten nader te worden onderzocht.

Hiertegen wordt door den voorzitter in het midden gebragt, dat de zaak reeds meer dan eens bij Gedeputeerde Staten een onderwerp van behandeling heeft uitgemaakt, en dat de ondernemers thans eene bepaalde beslissing verlangen.

De conclusie van het rapport wordt daarop in stemming gebragt en met 42 tegen 17 stemmen aangenomen.

Achtereenvolgens worden de navolgende rapporten uitgebragt:

a. door de commissie voor de financiele zaken bij monde van den Heer *Koenen*, op de begrooting van het provinciaal bestuur voor zooveel het rijksbestuur is voor 1859; — op de provinciale begrooting voor 1859 — op de voordragt tot heffing van opcenten ten behoeve der provincie — op de provinciale rekening over 1856 — op de begrooting van Meerenberg voor 1859 — op de rekening van Meerenberg over 1857 en op de voordragt tot het doen eener af- en overschrijving op de provinciale begrooting voor 1857; en bij monde van den Heer *Sloos* op het adres om subsidie voor den Amsterdamschen schouwburg — op de voordragt tot verhooging der jaarwedde van den adjunct opzigter van den waterstaat aan het *Nieuwe Diep* — op het voorstel tot het verleenen van subsidie voor de verbetering der haven te *Durgerdam* en op het adres van het R. C. kerkbestuur der parochie van den H. Laurentius te *Alkmaar*, om subsidie voor den bouw eener kerk;

b. door de commissie in wier handen is gesteld de missive van Gedeputeerde Staten, betreffende het verleenen van provinciaal subsidie ten behoeve der wegsverbetering te *Oostzaan*, bij monde van den Heer *S. de Vries*.

Alle deze rapporten zullen ter visie worden gelegd, om in de eerstvolgende bijeenkomst in behandeling te worden genomen.

In de bijeenkomst van 15 Julij zijn tegenwoordig geweest 64 leden.

Nadat de notulen der vorige bijeenkomst zijn gelezen en goedgekeurd, deelt de voorzitter mede, dat er is ingekomen een voorstel van den Heer *Büchner* en nog vijf andere leden der vergadering, betreffende het subsidie aan de genees-, heel- en verloskundige scholen te *Haarlem*, *Alkmaar* en *Hoorn*. Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, dat aan de voorstellers in deze bijeenkomst, na afloop der andere werkzaamheden, de gelegenheid tot toelichting van hun voorstel zal gegeven worden.

Nog deelt de voorzitter mede dat er is ingekomen een amendement van den Heer *Messchert van Vollenhoven*, op de conclusie van het rapport der commissie, in wier handen is gesteld geweest het verzoek van het R. C. parochiaal kerkbestuur van den H. Laurentius te *Alkmaar*, om subsidie voor den bouw eener kerk.

De vergadering besluit dat van dit amendement bij de behandeling der zaak, waarop het betrekking heeft, zal worden kennis genomen.

Door den Heer *Koenen* worden eenige opmerkingen gemaakt omtrent de volgorde, in acht te nemen bij de behandeling der verschillende zaken van financiëlen aard.

De werkzaamheden worden daarop voortgezet in de onderstaande volgorde:

1. In behandeling wordt genomen het rapport op de provinciale begrooting, voor zooveel het rijksbestuur is, dienst 1859. Bij dit rapport wordt voorgesteld op bovengenoemde begrooting over te brengen den post *Jaarwedde van den opzigter van het gebouw, alwaar de Staten vergaderen*, thans voorkomende op de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven.

Door de commissie wordt tot de goedkeuring der voorgedragen begrooting met deze wijziging geadviseerd.

De voorzitter merkt op dat de bedoelde wijziging hem niet wenschelijk voorkomt. Wel zal daardoor de provinciale begrooting eene vermindering ondergaan, maar het gevolg van den voorgestelden maatregel zal vermoedelijk zijn, dat op de rijksbegrooting minder dan thans voor de ambtenaren en bedienden beschikbaar zal worden gesteld, in zoo verre namelijk uit den post, die thans voor hunne jaarwedden is uitgetrokken, ook nog de overgebragte *f* 150 zal moeten voldaan worden; hetgeen zeer te betreuren zou zijn, daar de bedoelde post toch reeds gering is.

Aangezien nu de ambtenaren en bedienden ter provinciale griffie niet uit de provinciale begrooting mogen worden betaald, zoo zal er voor hen ook minder beschikbaar komen.

De Heer *Koenen* geeft te kennen dat de commissie niet heeft voorgesteld de *f* 150, welke zij wenscht te zien overgebragt op de begrooting rijksbestuur, te brengen onder den post *Jaarwedden der ambtenaren en bedienden*, omdat de minister daar welligt geen genoegen mede zoude nemen, maar dat zij daarvoor een afzonderlijken post op de begrooting wenscht uitgetrokken te zien.

De voorzitter antwoordt dat ofschoon de vermindering van gelden voor de ambtenaren en bedienden niet de bedoeling van het voorstel der commissie moge geweest zijn, zij waarschijnlijk toch een gevolg daarvan zou worden.

De ondervinding leert, welke moeijelijkheden elke vermeerdering van uitgaven op de rijksbegrooting oplevert, en daarom vreest hij dat de nieuwe post van *f* 150 door de regering zal worden verzet en gebragt onder dien van *Jaarwedden der ambtenaren*.

In stemming gebragt zijnde, wordt de voorgestelde wijziging verworpen met 51 tegen 13 stemmen.

De voorzitter zegt dat in het rapport der commissie wordt gesproken van de groote onevenredigheid, die er bestaat tusschen het bedrag der huur van het door hem bewoonde huis en van de daarvoor gevorderde onderhoudskosten.

Naar aanleiding daarvan merkt Z. H. E. G. op, dat die onevenredigheid werkelijk bestaat, en dat nog geene vermindering der bedoelde kosten is te wachten.

Toen Z. H. E. G. de woning betrok verkeerde zij in zeer vervallen toestand. Volgens toen door den Hoofd-Ingenieur gedane opneming werd voor noodige herstellingswerken gevorderd eene som van *f* 10,000 à *f* 12,000.

Dit jaar is eene hooge som toegestaan voor herstellingswerken, waarvan de uitvoering bezwaarlijk kon worden uitgesteld: de overige werken zal men over eenige jaren trachten te verdeelen, zoodat in volgende jaren waarschijnlijk niet meer dan *f* 1000 zal worden gevorderd.

Om teleurstelling te voorkomen heeft de voorzitter vermeend deze mededeeling te moeten doen, waaruit blijkt dat vooreerst nog geene vermindering op dezen post is te wachten.

De begrooting wordt daarop goedgekeurd.

2. De voordragt van Gedeputeerde Staten tot heffing van opcenten op de grond en personele belastingen wordt overeenkomstig de conclusie van het rapport der commissie aangenomen.

3. Ter tafel wordt gebragt het adres van *J. Eduard de Vries*, houdende verzoek dat wederom over 1859 een provinciaal subsidie van *f* 3000 moge worden verleend aan den Amsterdamschen Schouwburg.

Door de commissie is voorgesteld, het gevraagd subsidie te verleenen, en de voldoening daarvan te doen plaats hebben uit den post voor onvoorziene uitgaven.

De Heer *van Vollenhoven* voert ten aanzien dezer zaak het woord en zegt dat het bij vorige stemmingen is gebleken, dat de vergadering ten deze in twee bijna gelijke partijen is verdeeld.

Hij meent daarom een paar opmerkingen in het voordeel van den adressant te moeten maken.

In het rapport wordt alleen gesproken van de klagten tegen den directeur *de Vries* ingebragt, doch niet van de daartegen ingediende memorie, waarin wordt aangetoond dat die klagten althans ten deele niet gegrond waren.

Ook wordt in het rapport gezegd, dat het bespelen van den schouwburg met eene kleine meerderheid door den raad is gegund aan den Hr. *de Vries*. Dit is niet juist. De raad heeft het subsidie onder zekere voorwaarden verleend, doch B. en W. hebben het bespelen van den schouwburg aan *J. E. de Vries* gegund, naar aanleiding van de door den raad gestelde voorwaarden. De klagten tegen de directie ingebragt zijn verre van bewezen; slechts één feit is uitgemaakt, namelijk het afgeven van billeten tegen minderen prijs dan daarop was vermeld. Bij de gunning is uitdrukkelijk bedongen dat die verkeerdheid zal moeten ophouden.

Spreker meent te mogen aanbevelen het subsidie nog voor dit jaar te verleenen. De zaak zal nu door eene commissie uit den raad worden onderzocht, waarin niet alleen financiers zitting hebben, maar ook mannen die in staat zijn om te beoordeelen wat ter voldoening aan de eischen der kunst gevorderd wordt.

Door dit jaar het subsidie te weigeren, zal men minder nog treffen den Heer *de Vries*, dan de vele personen die in zijne dienst zijn.

Gedurende vele jaren is het subsidie verleend, en daar nu de zaak in het volgende jaar zal onderzocht zijn, zoo bestaat er geene reden om thans van de tot nog toe gevolgde gewoonte af te wijken.

Bij stemming wordt het subsidie verleend met 40 tegen 24 stemmen.

4. Aan de orde is het voorstel van Gedeputeerde Staten tot verhooging der jaarwedde van den adjunct opzigter van den provincialen waterstaat in het arrondissement *Nieuwe Diep* met *f* 100, waardoor die jaarwedde zal worden gebragt op *f* 700.

Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt dit voorstel aangenomen.

5. Daarop wordt in behandeling genomen de missive van Gedeputeerde Staten, betreffende de aanvrage om subsidie voor den aanleg van een weg in de gemeente *Oostzaan*.

De commissie, welke met het onderzoek dezer zaak is belast geweest, heeft in haar rapport te kennen gegeven dat zij, ofschoon erkennende het groote belang dat de gemeente *Oostzaan* bij de uitvoering van dit werk heeft, evenwel om het hooge cijfer van het gevraagde subsidie geene vrijheid gevonden heeft om te adviseren dat het verzoek worde toegestaan, te minder daar het plan zooals het is liggende haar min uitvoerbaar voorkomt en zij althans ten aanzien van vele der geprojecteerde werken een nader onderzoek noodzakelijk zou achten.

Op grond daarvan stelt zij voor:

1° het verzoek van het gemeentebestuur van *Oostzaan*, tot het erlangen van een rijks en provinciaal subsidie ter bestrijding der kosten van het aanleggen van een weg door die gemeente, zoodanig als het is voorgedragen, te wijzen van de hand; en

2° de zaak op nieuw te renvoijeren aan Heeren Gedeputeerde Staten, ten einde Heeren Burgemeester en Wethouders uit te noodigen om, wanneer deze daartoe termen vinden, een nader en meer uitvoerbaar voorstel tot het aanleggen van den bedoelden rijweg in te dienen.

Nadat de vergadering zich met elk der twee deelen waaruit deze conclusie bestaat, heeft vereenigd, wordt het voorstel der commissie in zijn geheel zonder discussie aangenomen.

6. In behandeling komt het voorstel van Gedeputeerde Staten tot het verleenen van een provinciaal subsidie voor het herstel en de verbetering der haven te *Durgerdam*, gelijk staande aan 1/3 der voor dit werk benoodigde gelden, mits niet te boven gaande de som van *f* 1500.

De commissie stelt voor het subsidie te verleenen en de voldoening daarvan te doen plaats hebben uit den post voor onvoorziene uitgaven.

Aan de uitbetaling van het subsidie wenscht de commissie echter de volgende voorwaarden te verbinden:

1. dat de staat 1/3 in de kosten van het werk zal bijdragen;

2. dat het onderhoud der haven steeds naar behooren zal plaats hebben;

3. dat aan Gedeputeerde Staten zal worden overgelaten te beoordeelen, of eene herziening en verhooging van het tarief der havengelden mogelijk en noodzakelijk is.

De voorzitter merkt op dat van rijkswege reeds uitzigt op een subsidie voor deze zaak is gegeven.

De Heer *S. de Vries* dringt op de aanneming van het voorstel aan, hetwelk hij zegt dat van veel belang voor de gemeente is en waardoor in eene bestaande behoefte zal worden voorzien.

De conclusie van het rapport wordt daarop aangenomen.

7. Adres van het parochiaal kerkbestuur van den H. Laurentius te *Alkmaar*, houdende verzoek om een provinciaal subsidie van *f* 10,000 voor den bouw eener kerk aldaar.

De commissie stelt voor, dit adres te renvoijeren aan Gedeputeerde Staten, met uitnoodiging om daaromtrent de noodige inlichtingen in te winnen en op het adres in de aanstaande najaarsvergadering te dienen van advies.

Het amendement door den Heer *van Vollenhoven* op deze conclusie voorgesteld, dat thans wordt voorgelezen, strekt om in plaats van de woorden; *met uitnoodiging om daaromtrent enz.*, te stellen: *met uitnoodiging om daarop te beschikken op de gewone wijze en uit den daarvoor op de begrooting bestemden post.*

Tot toelichting van dit amendement, dat door een genoegzaam aantal leden wordt ondersteund, zegt de Heer *van Vollenhoven* hoofdzakelijk het volgende:

De reden waarom hij het amendement heeft voorgesteld is, dat hij het niet wenschelijk acht, dat aan het kerkbestuur eenig bepaald uitzigt op subsidie geopend worde, vooral daar zulk een uitzigt waarschijnlijk toch niet zou verwezenlijkt worden. Immers uit het rapport der commissie kan worden opgemaakt, dat ook zij gestemd is tegen eene vermeerdering der subsidien voor kerken. Er worden sedert jaren twee vaste posten op de provinciale begrooting voor subsidien aan kerken uitgetrokken, namelijk een voor protestantsche en een voor R. C. kerken. Over die posten wordt altijd door Gedeputeerde Staten beschikt, in overleg, voor zoo veel betreft Hervormde kerken met het provinciaal collegie van toezigt op de kerkelijke administratie bij de Hervormden en voor zooveel den tweeden post betreft, in overleg met den bisschop. Bij aanneming van de conclusie der commissie zou van dezen gewonen weg worden afgeweken, en een eenigzins meer bepaald uitzigt op subsidie worden geopend, en dat wel terwijl er geene mogelijkheid schijnt te bestaan dat het gevraagde subsidie verleend worde.

Spreker stelt daarom voor, dat de zaak in handen van Gedeputeerde Staten gesteld worde, om op de gewone wijze te worden behandeld.

De Heer *Koenen* maakt de aanmerking, dat door het amendement, zoo als het is gesteld is, Gedeputeerde Staten worden uitgenoodigd om uit den geringen post van *f* 3000, die op de begrooting voor subsidien aan R. C. kerken is uitgetrokken, aan het ingediende verzoek te gemoet te komen. Immers er staat in het amendement: *om op het verzoek te beschikken .... uit den daarvoor ... bestemden post.* Zulk eene aanbeveling van dit verzoek acht hij niet wenschelijk.

Het komt hem voor dat Gedeputeerde Staten in de beschikking over den bedoelden post liefst geheel vrij moeten gelaten worden. Er kunnen toch kerken zijn, die een veel meer dringende behoefte aan subsidie hebben; werd dit bevonden zoo te zijn, dan zou aan die kerken eerst subsidie behooren verleend te worden.

De Heer *van Vollenhoven* antwoordt dat hij met zijn amendement inderdaad niets anders heeft bedoeld dan de vorige spreker wenscht. De woorden van het amendement: „om op het verzoek te beschikken op de gewone wijze" moeten namelijk zoo worden opgevat, dat subsidie zal worden verleend indien, na overleg met den Bisschop, blijken mogt, dat deze kerk voor het verkrijgen van subsidie in aanmerking zou moeten komen.

De Heer *van der Drift* vereenigt zich niet met de zienswijze van de vorige sprekers.

De som van *f* 3,000, die voor subsidien aan R. C. kerken is uitgetrokken, is naar zijn oordeel zeer gering; vooral omdat in *Noord-Holland* meer behoefte bestaat aan verbetering en vernieuwing van Roomsch Catholieke dan van protestantsche kerken. Wanneer te *Alkmaar* een onderzoek werd ingesteld, dan zou men tot het besluit komen, dat aan het gevraagde subsidie werkelijk behoefte is: en hij zou met het oog op die behoefte, eene verhooging van den post van *f* 3,000 wenschelijk achten. Wanneer men *f* 3,000 voor den schouwburg verleent, dan acht hij het niet meer dan gepast dat voor den aanbouw van Roomsch Catholieke kerken iets meer worde toegestaan.

De Heer *van Vollenhoven*, vergunning bekomen hebbende om voor de derde maal over deze zaak het woord te voeren, zegt dat het hem door vroegere ondervinding bekend is dat er steeds zeer vele aanvragen om subsidie aanhangig zijn. Zoo wordt op dit oogenblik voor een protestant-

sche kerk te *Sloten* nog *f* 8,000 gevorderd, terwijl ook voor eene protestantsche kerk in de gemeente *Haarlemmermeer* en voor Roomsch Catholieke kerken in dezelfde gemeente ondersteuning noodig is. Op dit alles dient zoowel als op het tegenwoordige verzoek gelet te worden en spreker acht het niet wenschelijk, dat dit laatste verzoek door eene van den gewonen regel afwijkende behandeling boven andere worde begunstigd. Hij wil door zijn amendement eene ongelijkmatigheid voorkomen en de beslissing overlaten aan dat collegie, dat altijd op zoodanige verzoeken heeft beslist. Wil men meer voor subsidien toestaan, dan verhooge men den daarvoor bestemden post, maar bevoorregte niet den een boven den ander, door eene ongelijkmatige behandeling.

De Heer *Sloos* brengt in het midden dat de commissie hare conclusie met voordacht zóó genomen heeft als zij gesteld is, om eene min aangename discussie over dit onderwerp te voorkomen. Hij raadt de aanneming dier conclusie ten ernstigste aan.

Daarop wordt het amendement van den Heer *van Vollenhoven* in stemming gebragt en met 39 tegen 25 stemmen aangenomen.

Eene stemming over de conclusie der commissie wordt daardoor overbodig.

8. De rekening van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1856, wordt overeenkomstig het rapport der commissie goedgekeurd.

9. Bij het rapport op de begrooting van het gesticht *Meerenberg* voor 1859 is voorgesteld, die begrooting goed te keuren zoo als zij door Gedeputeerde Staten voorloopig is vastgesteld, onder voorbehoud, dat eene commissie uit de Staten zal worden benoemd, om te onderzoeken in hoeverre er termen zouden zijn, om zoodanige lijders als voor de maatschappij in het algemeen en voor de gezinnen, waartoe zij behooren in het bijzonder, niet gevaarlijk zijn, derwaarts uit het gesticht terug te zenden.

De voorzitter merkt op dat de conclusie der commissie twee voorstellen inhoudt en brengt daarop eerst in behandeling het voorstel tot benoeming eener commissie.

De Heer *Perk* zegt dat hij zich met dat voorstel zou kunnen vereenigen, wanneer aan de commissie een meer algemeene last werd gegeven; maar de beperkte last om alleen te onderzoeken of er onder de te *Meerenberg* verpleegden zijn die zonder gevaar naar huis gezonden kunnen worden, is naar zijn oordeel niet overeentebrengen met vroeger aangenomene beginselen. Immers men zou er op die wijze toe komen, het gesticht alleen te doen strekken om gevaarlijke krankzinnigen onschadelijk te maken, hetgeen toch niet kan gezegd worden de eigenlijke bestemming van het gesticht *Meerenberg* te zijn, hetwelk als geneeskundig gesticht het herstel der lijders tot hoofddoel heeft. Daarenboven zou eene commissie met zulk een beperkt mandaat benoemd, zich niet hebben in te laten met verschillende belangrijke punten, die reeds vroeger ter sprake gekomen zijn, zoo als b. v. de middelen tot afscheiding van geneesbare en ongeneesbare krankzinnigen, terwijl spreker het juist zeer wenschelijk zou achten, dat ook deze punten werden overwogen. Hij wenscht dus dat aan de commissie een meer algemeen onderzoek worde opgedragen.

De Heer *van Iddekinge* merkt op, dat de vraag of sommige der lijders uit *Meerenberg* zouden kunnen worden terug gezonden, in naauw verband staat met de wettelijke bepalingen omtrent de krankzinnigen-gestichten. Het provinciaal bestuur zal moeijelijk iets kunnen doen om den aanwas der bevolking te verminderen. Dit zal een punt van wetgeving moeten worden en het was ook juist de bedoeling der financiële commissie, dat het onderzoek hetwelk zou worden opgedragen aan de commissie waarvan de benoeming wordt voorgesteld, er toe zou leiden dat bij de Regering pogingen werden aangewend tot wijziging van de bestaande wetgeving. Hij meent daarom dat de instelling dier commissie, ofschoon met een schijnbaar beperkt mandaat, inderdaad doeltreffend zal zijn.

De Heer *Teding van Berkhout* zegt dat, ofschoon hij eene uitbreiding van het mandaat der te benoemen commissie wenschelijk zou achten, hij zich toch ook reeds verheugt in het meer beperkte voorstel dat thans gedaan is, daar ook dit reeds zal kunnen strekken om den gestadigen aanwas van bevolking in het gesticht tegen te gaan en te voorkomen dat *Meerenberg* eene plaats worde waar de eenmaal opgenomene lijders, even als in een hofje, tot aan hunnen dood toe worden verpleegd; iets dat met de bestemming van het gesticht niet is overeen te brengen.

Daarna vat de Heer *Koenen* het woord op. Door den Heer *Perk*, zegt hij, is de aanmerking gemaakt dat aan de commissie een te beperkt mandaat gegeven wordt. Maar dit moet in verband beschouwd worden met hetgeen vroeger in het rapport gezegd wordt omtrent de opneming van idioten. Deze is namelijk met den aard van een geneeskundig gesticht in strijd en men achtte het dus noodig dat daartegen iets werd gedaan.

Nu waren er slechts twee maatregelen welke er tegen konden worden aangewend. De eerste was dat aan de regering een verzoek gerigt werd ten einde de oprigting van afzonderlijke bewaarplaatsen voor ongeneesbare kranzinnigen te verkrijgen.

Men achtte het echter min voegzaam thans op deze zaak terug te komen, nadat reeds vroeger een dergelijk verzoek gedaan was, waaraan de regering getoond heeft gehoor te willen geven.

De tweede maatregel was een onderzoek of er geene lijders waren, die uit het gesticht konden worden terug gezonden. Dezen heeft men begrepen te moeten voorstellen, daar de eerste om de opgegevene reden niet aanbevelenswaardig scheen.

De Heer *Asser* zegt dat hij zich vereenigt met de zienswijze van den Heer *Perk*. Het voorgestelde onderzoek acht hij in verband met de bestaande wetgeving, ondoelmatig. Immers bij de opneming van een lijder wordt tweemalen door den regter eene beschikking genomen, eerst op een declaratoir van den geneesheer van den lijder en dan nog eens op een declaratoir van den geneesheer van het gesticht.

Het komt spreker voor dat, waar dit alles is voorafgegaan, de vraag of deze of gene lijder zou kunnen worden naar huis gezonden, een onderzoek vordert van wetenschappelijken aard, dat dus niet zal kunnen uitgaan van eene commissie uit de Staten, maar alleen van de geneesheeren van het gesticht. Spreker acht de wetgeving op dit punt zeer doelmatig en is daarom niet voor de benoeming der in het voorstel bedoelde commissie.

De Heer *Sloos* zegt dat de financiële commissie speciaal bedoeld heeft, dat de vergadering door het gedane voorstel aan te nemen, het gevoelen zou uitspreken, dat het wenschelijk is aan de uitbreiding der bevolking van het gesticht paal en perk te stellen; daar het tegenwoordig, geheel strijdig met zijne bestemming, inderdaad eene bewaarplaats is van idioten.

De Heer *Jolles* zegt dat de instelling, die thans het onderwerp der beraadslaging uitmaakt en reeds zoo dikwijls in deze vergadering is besproken, hem voorkomt nuttig te zijn en goed beheerd te worden, maar niet evenredig te zijn aan de krachten der provincie. Er moet worden toegezien dat de uitgaven blijven binnen de grenzen, welke door de beperkte hulpmiddelen waarover men beschikken kan, worden voorgeschreven. Spreker juicht daarom het voorstel van de commissie toe, maar nog meer dat van den Heer *Perk*.

Hetgeen door een der vorige sprekers is gezegd omtrent de moeijelijkheid om de uitbreiding der bevolking tegen te gaan, acht hij min juist. De opzending van lijders kan wel niet beperkt, maar de afzending van lijders wel bevorderd worden, daar deze afhangt van het oordeel der geneesheeren van het gesticht. Neemt men alles te zamen dan is zulk een algemeen onderzoek als door den Heer *Perk* wordt voorgesteld zeer wenschelijk.

De voorzitter merkt op dat hij tegen het voorstel van den Heer *Perk* geen bezwaar gemaakt heeft, omdat hij meende dat het werd in het midden gebragt als een middel tot bestrijding der conclusie van het rapport: maar dat het als amendement niet in aanmerking kan komen, daar het om als zoodanig in overweging genomen te kunnen worden, vooraf schriftelijk had moeten zijn ingediend.

De Heer *de Moraaz Imans* zegt dat de meening der financiële commissie, als zou de instelling der door haar begeerde commissie van onderzoek kunnen strekken tot vermindering der kosten, inderdaad eene dwaling is. Immers voor de idioten, wier verwijdering men wil bewerken, worden verpleeggelden betaald, die wel kunnen geacht worden, de kosten welke voor deze lijders gemaakt worden, te dekken, daar zij weinig verpleging behoeven. Het onderzoek der commissie zou dus wel in het geneeskundige maar niet in het financiële tot eene verbetering kunnen leiden.

De Heer *Perk* geeft te kennen dat hij niet bedoeld heeft een nieuw voorstel te doen, maar alleen zijne zienswijze heeft medegedeeld, omdat hij hoopte daardoor eene discussie uit te lokken, die welligt aanleiding zou kunnen geven dat b. v. in de najaars-vergadering eene commissie met een meer uitgebreid mandaat werd benoemd.

Dat men de bedoeling schijnt gehad te hebben om aan de commissie inderdaad een meer uitgebreiden werkkring te geven dan in de woorden van het voorstel ligt, acht hij weinig afdoende, daar van die commissie, wanneer zij zich streng aan de woorden van haar mandaat wil houden, toch niets meer kan gevorderd worden.

Eindelijk herhaalt spreker zijne opmerking, dat *Meerenberg*, indien de thans voorgestelde weg wordt ingeslagen, zal ophouden een geneeskundig gesticht te zijn en daarentegen zal worden een inrigting om gevaarlijke krankzinnigen onschadelijk te maken.

De Heer *Sloos* wenscht de beide laatste sprekers kortelijk te beantwoorden.

Den Heer *Perk* wenscht hij onder het oog te brengen, dat deze het voorstel der commissie te veel naar den letter, te weinig naar den geest heeft opgevat.

Den Heer *Imans* antwoordt hij dat voor de idioten wel wordt betaald, maar dat zij het niettemin zijn die eene voortdurende uitbreiding van het gesticht noodzakelijk maken en daardoor vele uitgaven veroorzaken.

De Heer *Brouwer Ancher* vereenigt zich met het gevoelen van den Heer *van Iddekinge*.

Eerst dan wanneer de wetgeving zoo zal zijn dat de idioten niet als krankzinnigen in het gesticht verpleegd behoeven te worden, kan eene verbetering in den toestand van het gesticht gewacht worden. Juist de toevloed van deze soort van personen, welke in vroegeren tijd naar de toen bestaande pesthuizen gewoonlijk niet werden opgezonden, is voor de tegenwoordige krankzinnigen-gestichten het grootste bezwaar. Kon men bewerken dat deze lijders ook tegenwoordig in hunne gezinnen werden terug gehouden, dan zou er veel gewonnen zijn. En daarvoor zou wel reden zijn daar zij niet, even als andere krankzinnigen, naar de gestichten worden gezonden op grond dat zij gevaarlijk zijn.

Het eerste voorstel der commissie wordt thans in stemming gebragt en met 52 tegen 12 stemmen aangenomen.

De voorzitter benoemt daarop tot leden der in het voorstel bedoelde commissie de Heeren *de Lange*, *Jolles*, *Buchner*, *van Tets* en *Teding van Berkhout*.

Van Z. M. zal magtiging voor deze commissie gevraagd worden om hare werkzaamheden na de sluiting der vergadering voort te zetten.

Vervolgens wordt, overeenkomstig het tweede gedeelte der conclusie van het rapport, de begrooting van *Meerenberg* voor 1859 goedgekeurd.

10. De rekening van het gesticht *Meerenberg* over 1857, wordt zonder discussie goedgekeurd.

11. Daarna komt in behandeling de begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor de dienst van 1859.

De Heer *Koenen* geeft de veranderingen aan, welke ten gevolge der reeds genomen besluiten, in die begrooting moeten worden gemaakt, waarop de voorzitter antwoordt, dat op die besluiten zal worden gelet bij het behandelen der verschillende hoofdstukken van de begrooting.

Tot dit laatste wordt nu overgegaan.

Onder Hoofdstuk VIII, Afd. 5, wordt een nieuwe post gebragt voor het verleend subsidie aan de stoombootreederij *Texel*, ad *f* 500.

Door den Heer *van Vollenhoven* wordt opgemerkt, dat door de financiële commissie is voorgesteld, het subsidie aan den Amsterdamschen schouwburg te voldoen uit den post voor onvoorziene uitgaven. Spreker doet de vraa of dit ook tot moeijelijkheid aanleiding kan geven.

De voorzitter acht het meer regelmatig, dat voor dit subsidie een afzonderlijke post worde gebragt onder Hoofdst. VIII, Afd. 5, en stelt voor, in zoo verre op het ten aanzien van het subsidie aan den schouwburg genomen besluit terug te komen, dat de voldoening der *f* 3000 niet zal plaats hebben uit den post voor onvoorziene uitgaven, maar uit den afzonderlijk daarvoor uit te trekken post.

Dit voorstel wordt aangenomen en vervolgens de begrooting in haar geheel goedgekeurd.

12. Aan de orde is het voorstel van Gedeputeerde Staten, tot het afschrijven eener som van *f* 1000 van den post voor onvoorziene uitgaven der provinciale begrooting voor 1857, en tot het overschrijven daarvan op den post *Subsidie voor den bouw van scholen en onderwijzers-woningen.*

Dit voorstel is gedaan om het reeds door Gedeputeerde Staten toegezegd subsidie voor den bouw eener school te *Zandvoort* met bovengenoemde som te kunnen verhoogen en daardoor de uitvoering van dit werk te bevorderen.

Door de commissie wordt voorgesteld, tot het doen dezer af- en overschrijving magtiging te verleenen.

De voorzitter zegt dat in het rapport wordt vermeld, dat door de ambtenaren van den waterstaat eene verkeerde raming gemaakt is van de kosten van den bouw eener school te *Zandvoort*, ten gevolge waarvan thans eene vermeerdering van uitgaven wordt gevorderd.

Naar aanleiding hiervan acht Z. H. E. G. zich verpligt op te merken dat er geene verkeerde raming heeft plaats gehad.

Eerst bestond het voornemen de bestaande school te verbouwen. Daarvoor is een plan en begrooting door de directie van den waterstaat opgemaakt, door wie reeds toen op het wenschelijke van den bouw eener geheel nieuwe school is gewezen.

Uithoofde van het bedrag der kosten heeft men daar eerst bezwaar in gevonden, doch later is men er toch toe overgegaan.

De directie van den waterstaat heeft toen eene nadere begrooting opgemaakt, welke, een geheel ander werk betreffende, natuurlijk van de eerste veel verschilde.

Het voorstel is zonder verdere discussie aangenomen en mitsdien de gevraagde magtiging verleend.

13. Daarop komt in behandeling de conclusie van het rapport der commissie, in wier handen is gesteld geweest de missive van Gedeputeerde Staten, betreffende de regeling der grensscheiding tusschen de provincien *Zuid-* en *Noord-Holland.*

In de missive wordt gewezen op het besluit der Staten van 22 November 1854, n°. IX, waarbij deze vergadering zich heeft vereenigd met het voorstel door Gedeputeerde Staten in October 1854 aan den Minister van Binnenlandsche Zaken gedaan, hiertoe strekkende, om den geheelen *Haarlemmermeer-polder* tot *Noord-Holland* te brengen, met afstand van het grootste gedeelte van *Leimuiden* aan *Zuid-Holland*; ten gevolge van welk besluit bij de wet van 11 Julij 1855 de provinciale en gemeentelijke indeeling van den *Haarlemmermeer* werd geregeld.

Voorts wordt in die missive medegedeeld, dat Gedeputeerde Staten later door den Minister zijn uitgenoodigd de vereischte maatregelen te nemen, ten einde door eene splitsing der gemeente *Leimuiden*, ook tot eene verdere verbetering der provinciale grens te geraken, en dat toen de ligging van dat gedeelte der gemeente, hetwelk aan *Noord-Holland* zou verblijven, in verband met de omstandigheid dat eene droogmaking der Legmeerplassen werd te gemoet gezien, het denkbeeld heeft aan de hand gegeven om het bedoelde gedeelte van *Leimuiden*, zoowel als de Legmeerplassen, welke thans onder vier gemeenten behooren, in hun geheel met *Uithoorn* te vereenigen; een denkbeeld, waarmede de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde zich geheel te vereenigen.

Dat vervolgens, naar aanleiding van bedenkingen door het gemeentebestuur van *Leimuiden* gemaakt, in overleg met Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland*, nog eenige wijzigingen in de vroeger ontworpene provinciale grens zijn gebragt, en dat daarna een ontwerp van wet in den boven bedoelden geest is opgemaakt, houdende de wijze en voorwaarden van de verandering der grensscheidingen tusschen de gemeenten *Leimuiden*, *Aalsmeer*, *Uithoorn* en *Nieuwer-Amstel* en toevoeging van *Leimuiden* aan de provincie *Zuid-Holland.*

Dat dit ontwerp aan het oordeel der betrokkene gemeenteraden en van commissien volgens art. 131 der gemeentewet zamengesteld is onderworpen en daarna met de gevoelens dier vergaderingen en het advies van Gedeputeerde Staten aan den Minister is opgezonden.

Dat nu onlangs een schrijven van den Minister is ontvangen, waarbij Gedeputeerde Staten zijn uitgenoodigd over deze zaak het gevoelen der provinciale Staten in te winnen.

De vergadering wordt derhalve door Gedeputeerde Staten namens den Minister van Binnenlandsche Zaken verzocht haar gevoelen te dezer zake te willen kenbaar maken.

De commissie, in wier handen deze missive is gesteld geweest, heeft bij haar rapport voorgesteld Gedeputeerde Staten te magtigen aan Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken kenbaar te maken, dat de vergadering geen bezwaar heeft tegen de voorgestelde provinciale grensscheiding.

Dit voorstel wordt zonder discussie aangenomen.

14. Voor kennisgeving worden aangenomen:

a. de door Gedeputeerde Staten gedane mededeeling van plaats gehad hebbende onderhandsche aanbestedingen en verpachtingen;

b. de opgave van goedgekeurde en van ingediende keuren van waterschappen.

en *c.* het overzigt van den toestand der zeeweringen van de provincie.

Alle welke stukken ter provinciale griffie ter visie hebben gelegen.

15. Ten slotte wordt aan de orde gesteld het voorstel van den Heer *Buchner* en vijf andere leden, daartoe strekkende dat Gedeputeerde Staten zullen worden uitgenoodigd, een bepaald onderzoek intestellen omtrent het al of niet wenschelijke om bij voortduring van wege de provincie subsidie te verleenen aan de genees- heel- en verloskundige scholen te *Haarlem*, *Alkmaar* en *Hoorn.*

De Heer *Buchner* zegt dat het nu gedaan voorstel een gevolg is van de beraadslaging, in vorige jaren gevoerd bij de behandeling van de provinciale begrootingen.

In het laatst voorgaande jaar werd ter zake van het toen door hem voorgesteld amendement tot wijziging van den post — *subsidien ten behoeve van genees- heel- en verloskundige scholen*, — de bedenking gemaakt, dat het gevaarlijk is bij amendement soortgelijke posten van de begrooting te schrappen en dat een voorafgaand onderzoek wenschelijk zou zijn.

Het is naar aanleiding hiervan, dat hij nu met andere leden der vergadering het voorstel heeft meenen te moeten doen, tot het instellen van een onderzoek betreffende het al of niet wenschelijke van het verleenen der hier bedoelde subsidien.

Na deze toelichting wordt besloten het voorstel in overweging te nemen.

Het voorstel zelf wordt daarop zonder beraadslaging aangenomen.

Geene zaken meer ter behandeling overig zijnde, wordt de vergadering door den voorzitter in naam des Konings gesloten.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de *Dingsdagsche*
HAARLEMSCHE COURANT
van 20 Julij 1858.

*** **MEDE-CHRISTENEN!**

Eene weduwe met zeven nog zeer jonge kinderen ziet zich, door het onlangs overlijden van haren man geheel van haar wel niet ruim maar toch burgerlijk bestaan beroofd en in de diepste armoede gezonken.

Diakenen der Evangelisch Luthersch Gemeente alhier, doen wat in hun vermogen is, maar hunne middelen laten niet toe in de dringende behoefte van het beklagenswaardig gezin te voorzien, daarom durven zij gerustelijk een beroep doen op de algemeen bekende weldadigheid hunner land- en stadgenooten, en vleijen zich door eenige liefdegiften en blijvende ondersteuning van hunne zijde in staat gesteld te worden haar eenig middel van bestaan te bezorgen. De predikanten dier Gemeente voornoemd, benevens dien der Hervormde Gemeente den wel-eerw. heer *E. H. Cats*, als zijnde met dit gezin bekend, even als de ondergeteekende, die zich gaarne met de inzameling der giften belasten, verklaren zich bereid nadere inlichtingen aan den verlangden te geven.

Haarlem, ... Julij 1858.
Namens Diakenen voornoemd,
J. J. G. KRUSEMAN, President.
E. A. KRUSEMAN, Secretaris.

*** Ondertrouwd:
ZAANDIJK, ... Julij 1858.
P. DONKER
en
A. VIS Pd.

*** Ondertrouwd:
KOOG A/D ZAAN, ... Julij 1858.
CORNELIS SMIT Gz., van *Zaandam*, met
MACHTELTJE HONIG.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
BATAVIA, 8 Mei 1858.
F. VREEDE
met
G. E. HEMMELDER.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
JOHAN RUDOLF WOLFENSBERGER, Predikant te *Zollikon*, in *Zwitserland*, met
GEERTRUIDA WESTENDORP.
Huize VALKENBERG, bij *Rheden*, 15 Julij 1858.

*** Getrouwd:
A. L. VAN TIENEN, Weduwnaar van *J. C. van der Scheer*, en
P. D. DE KLERK.
AMSTERDAM, 15 Julij 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
J. J. BECKERINGH, van *Amsterdam*, Weduwnaar van *A. C. Rebel*, met
P. H. VAN 'T HAAFF.
DOESBORGH, 16 Julij 1858.

*** Gehuwd:
UTRECHT, ... Julij 1858.
J. J. BELLINGWOUT
en
H. E. SCHOONMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 11den Mei 1858, beviel te BATAVIA voorspoedig van eenen ZOON de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe Baronnesse *VAN HEECKEREN*, geboren Baronnesse VAN *WIJNBERGEN*.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *M. H. ...RMAN — VAN DER WIJCK.*
Huize STOEVELAAR, Gemeente *Markelo*, 14 Julij 1858.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene DOCHTER *M. G. T. DE BRUIN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van W. K. J. VAN DOORNE, Predt.
OVER-ASSELT, ... Julij 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *... SCHOLL ENGBERTS*, Echtgenoote van A. SCHOLTEN Gz.
ALMELO, ... Julij 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. M. S. H. SA...E — VAN ENGELSHOVEN.*
ALMELO, 15 Julij 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *A. B. A. ...IDE VAN DER AA*, Echtgenoot van
G. C. F. C. WESTENBERG.
RIJSSEN, 15 Julij 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *C. H. JANSSEN*, geliefde Echtgenoote van Mr. W. H. KROEF.
BROUWERSHAVEN, 15 Julij 1858.

*** Door 's Heeren goedheid zeer voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON *ANNA GEERTRUIDA ... HOYTEMA*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
Is. CAPADOSE.
'S GRAVENHAGE, 16 Julij 1858.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *... L. D. VAN BOMMEL — DOFFEGNIES.*
HAARLEM, 16 Julij 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *ANNA ... VOLLENHOVEN*, hartelijk geliefde Echtgenoot
N. SCHOT.
ROTTERDAM, 17 Julij 1858.

*** Bevallen van een' ZOON *B. KONING*, geliefde Echtgenoote van B. L. JUNG.
HOORN, 17 Julij 1858.

*** 'S GRAVENHAGE, den 18den Julij 1858. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *G. VAN ...INGA TROMP*, geliefde Echtgenoote van
J. W. VAN DEN BERGH.
Eenige kennisgeving.

*** Op heden den 16e Julij 1858 is te STEENWIJK in den gezegenden ouderdom van ruim 87 jaren overleden, Vrouwe AGNITHA FRANÇOISA MARIA RAGAY, Weduwe den Heer *Willem Hendrik van der Meulen.*

*** Den 14den Julij 1858 is op den Huize WISCH bij *Terborgh* in den ouderdom van 80 jaren overleden, Vrouwe JOHANNA PHILIPPINA VAN HERZEELE, Douairière van wijlen den H. W. Geb. Heer *van Schuylenburch van Bommenede.*

*** Heden overleed tot mijn bittere smart, mijne geliefde Echtgenoote WILHELMINA HENDRIKA SCHADÉE, in den ouderdom van 81 jaren.
P. SWAAN Az.
GEERTRUIDENBERG, den 14den Julij 1858.
Verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

*** Op den 14den Julij overleed te VIANEN op het onverwachts onze hartelijk geliefde Zuster, Behuwdzuster en Vriendin Mejufvrouw JOHANNA ANTHONIA BULLOT, dienende deze tot eenige kennisgeving aan hare veelvuldige Betrekkingen en Vrienden.
H. M. GORIS, BULLOT
J. J. GORIS
J. M. LA CAVE.

*** Op den 7den dezer overleed plotseling, tot diepe droefheid van mij, hare Broeders en Zusters, mijn geliefde Dochter JETJE, in den ouderdom van ruim dertig jaren.
ASSEN, den 15den Julij 1858.
Wed. G. D. COHEN, LEZER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een kortstondig lijden, ons geliefd Dochtertje ROSINA WOLTENSIA, in den ouderdom van drie maanden.
HEKELINGEN, 15 Julij 1858.
W. H. DROST.
H. B. DROST, geb. HOPMA.

*** Heden overleed, betreurd door mij en zijne Kinderen, mijn waarde Echtgenoot PIETER SIEUWERS, in den ouderdom van ruim 64 jaren.
RIJP, 15 Julij 1858.
C. J. VAN LEEUWEN, Wed. *P. Sieuwers.*

*** Heden overleed op den Huize *Dreijen* bij *Oosterbeek* ons geliefd jongste Kind CATHARINA ELISABETH, in den ouderdom van ruim elf maanden.
LEEUWARDEN, 16 Julij 1858.
H. J. WESTENBERG.
H. C. WESTENBERG, WESTRIK.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van ruim 70 jaren onze waarde Tante, Mejufvrouw JACOBA HENDRICA DEVALLÉE, Wede. den Heer *Lauwerens Gastelaar.*
J. C. VAN DER KUYL.
M. C. VAN DER KUYL — VAN DER BEEK.
E. VAN DER KUYL.
P. VAN VUGHT, Executeur Testamentair.
BERGEN OP ZOOM, 16 Julij 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na het ontvangen der H. Sacramenten der stervenden, onze geachte Tante en Behuwd-Tante, Mejufvrouw CORNELIA KREETZ, in den ouderdom van 84 jaren.
ABCOUDE, 16 Julij 1858.
J. KLEYNZOON.
G. KLEYNZOON, KREETZ.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed alhier, Mejufvrouw LAMERDINA BURGERS, in den ouderdom van circa 58 jaren.
DOETINCHEM, 17 Julij 1858.
Uit aller naam, C. BURGERS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed aan eene kortstondige doch hevige ziekte, onze geliefde oudste Dochter ADRIANA GERARDINA CHRISTIANA, in den ouderdom van 18 jaren.
TIEL, 17 Julij 1858.
A. SOUTENDIJK.
M. C. SOUTENDIJK, INGENHOES.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming mij betoond bij het overlijden van mijn' hartelijk geliefden Echtgenoot *Jan Lodewijk Praetorius*, betuig ik, ook namens wederzijdsche Betrekkingen, mijnen opregten dank.
M. H. E. DAVIJT, Weduwe *J. L. Praetorius.*

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons gedurende de ziekte en na het overlijden onzer geliefde Zuster betoond, betuigen wij onzen opregten dank.
A. W. HOIJER VAN BRAKEL, Wed. *L. A. Mühlenfeldt.*
HOIJER VAN BRAKEL.
ZEYST, 17 Julij 1858.

*** Voor de zoo ruimschoots ondervonden deelneming gedurende de ernstige ziekte en bij het droevige afsterven mijner dierbare Echtgenoot betuig ik, ook namens de ouders en verdere betrekkingen der overledene, mijnen hartelijken dank.
J. J. F. NOORDZIEK.
'S GRAVENHAGE, 17 Julij 1858.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of goederen onder zich berustende hebben, behoorende tot den Boedel en de Nalatenschap van wijlen GERRIT OP 'T LANDT, in leven Veehouder en bevorens Broodbakker, gewoond hebbende te Krommenie, en aldaar den 23sten Junij 1858 overleden; worden verzocht daarvan opgave, betaling of afgifte te doen aan het Kantoor van den Notaris D. VAN DER WART, te Krommenie, vóór of op den 1sten Augustus aanstaande.

*** **VOOR TWEE HONDERD GULDEN**, waaronder de Boeken, kunnen nog 4 KOSTLEERLINGEN geplaatst worden op een Protestantsch Instituut in het Geldersche. Brieven *franco*, onder Letter Z., bij den Boekverkooper A. VAN DORSTEN Jr., Lijnmarkt, te Utrecht.

*** Men zoekt eene plaats als SECONDANTE INTERNE voor een 19jarig Meisje, dat bij de laatste examens eene acte als Hulp-Onderwijzeres heeft verkregen, en in de Muziek (Piano) gansch niet onervaren is. Men wenscht echter dat zij gelegenheid vinde tot het verder studeren der drie Moderne Talen, waarin zij reeds vrij ver gevorderd is. Adres den Heer ZWAARDEMAKER, Boekhandelaar te Haarlem. Letters G. H. H.

*** Deelhebberen in de Negotiatie ten behoeve der Huizer-haven, worden uitgenoodigd tot de bijwoning der jaarlijksche ALGEMEENE VERGADERING, die gehouden zal worden op Zaturdag 7 Augustus 1858 ten 12 ure aan het Havenhuis.
Namens het Huizer-haven Bestuur,
Jn. VAN EIK, Lid-Thesaurier.

*** **HARDDRAVERIJEN,** te Zevenhuizen, op Vrijdag den 23sten Julij 1858, des voor- en namiddags. Alles nader bij Billetten omschreven.

OPENBARE AANBESTEDING.

Dijkgraaf en Heemraden van den polder KROMMENIE, zullen op Woensdag den 28sten Julij 1858, 's morgens 12 ure, in *het Heeren Logement* aldaar, presenteren te **besteden:**

Eenige VERNIEUWINGEN aan en het tien jaren onderhouden van, alle de Werken des voorschreven polders als: WATERMOLENS, SLUIZEN, BRUGGEN, SLUIS-HUIZEN, ENZ.

De bestekken daarvan zullen ter lezing liggen, te Amsterdam in *het Vosje* en in *de Nieuwe Stads-Herberg*; te Haarlem in *de Kroon*; te Alkmaar in *de Toelast*; te Zaandam, Koog a/d Zaan, Zaandijk, Wormerveer, Westzaan, Krommenie en Uitgeest, in de voornaamste Logementen te dier plaatsen.

Zullende de aanwijzing in *loco* geschieden, door den Heer JN. LEGUYT, Mr. Molenmaker te Zaandam, op den 21sten Julij 1858, te beginnen bij de Zuidersluis te Krommenie, 's morgens 10 ure.

Te Huur te Velp,

in het begin van het Dorp, zeer riant gelegen, een in 1857 geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS, voorzien van acht zoo Beneden- als Bovenkamers, twee Kabinetjes, goede Keuken, Kelder, Zolder met Domestieke Kamers, benevens Wel- en Regenwaterspompen en met eenen Tuin op zijde en achter het perceel gelegen, die een ruim uitzigt biedt. Om nadere informatien, adressere men zich met *franco* Brieven, onder Lettr. Z., bij de Boekh. Is. AN NIJHOFF EN ZOON, te Arnhem.

*** De, op Zaturdag ll. binnen Barneveld, ter inzaat geveilde GOEDEREN, bestaande in de Heerenhuizing, *Duinkerken* genaamd, met annexe Stalling, afzonderlijke Burgerwoningen, en 2½ Bunders beste Hofgrond, alles aan elkander gelegen in het Dorp Barneveld, en te zamen een schoon geheel uitmakende, zijn door inzet en hooging gebragt de Percelen, te zamen op............ *f* 10725.—
De generale Massa op.................. *f* 11000.—

Blijvende de Verkoop bepaald op Zaturdag den 24sten Julij a. s., des middags ten 12 ure, in het Logement *de Roskam*, te Barneveld.

Inmiddels zijn nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, en ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld.

*** OPENBARE VERKOOPING in het *Heeren Logement* aan den Burg, te Leyden, in eene zitting, bij opbod en afslag, op Zaturdag den 24sten Julij 1858, des avonds ten zeven ure, van: N°. 1. Een aangenaam gelegen BUITENVERBLIJF, bestaande in een *Heerenhuis*, gemerkt N°. 20, bevattende vijf Beneden- en vijf Bovenkamers, allen Behangen en de meesten van Stookplaatsen voorzien, voorts Mangel- en Dienstbodenkamers, twee Keukens, Kelder, Zolders, Regen- en Welwaterspomp en verdere Gemakken; wijders Koetshuis, Stalling, Melk- en Kaashuis, groote Steenen Schuur, welsangelegen Tuin en Boomgaard en Broeijerij, alles staande en gelegen aan den Katwijkschen Straatweg, te Valkenburg, nabij Leyden kadastraal bekend, Sectie oningevuld N°. 149 en 836 geheel en Ns. 146, 148, 832 en 833 gedeeltelijk, ter grootte van 65 Roeden, 99 Ellen. N°. 2. Eene partij best TUIN of MOESLAND, gelegen als voren, naast het perceel N°. 1, kadastraal bekend Sectie oningevuld, N°. 148 gedeeltelijk, ter grootte van 18 Roeden, 90 Ellen. N°. 3. Een HEERENHUIS, bevattende vijf zoo Beneden- als Bovenkamers, waarvan de meeste Behangen en van Stookplaatsen voorzien, voorts Keuken, Zolder, Schuur en verdere Gemakken, Tuin en Erve, staande en gelegen als voren aan den Straatweg, belend aan de percelen N°. 1 en 2, kadastraal bekend Sectie oningevuld N°. 147 geheel en Ns. 146 en 148 gedeeltelijk, ter grootte van 4 Roeden, 72 Ellen. En N°. 4. Vier HUIZEN onder één dak, gemerkt Ns. 17, 18 en 19, zeer geschikt voor Tuinmans- Koetsiers- en Arbeiders-woningen, Schuur, eene partij best Tuin- of Teelland en Erve, staande en gelegen als voren, naast het perceel N°. 1, kadastraal bekend Ns. 834 en 835 geheel en N°. 832 en 833 gedeeltelijk, ter grootte van 22 Roeden, 15 Ellen. De percelen Ns. 1, 2 en 4 zijn te aanvaarden den 1n October 1858; zijnde het perceel N°. 3 verhuurd aan den Heer *A. Kooy Bz.*, tot den 1n. Mei 1860 en 2 jaren in optie, voor *f* 160.— 's jaars. De percelen kunnen worden bezigtigd des Dingsdags, Woensdags en Zaturdags van iedere week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, mits voorzien zijnde van een permissie-biljet, door een der natenoemen Notarissen afte-

geven. Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantoren van de Notarissen A. WIJNSTROOM, te Leyden, A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn en J. M. A. CAZAUX VAN STAPHORST, te Rotterdam.

*** Op Donderdag den 29sten Julij 1858 des voormiddags ten 10 ure, zal te IJsselstein, alwaar goede Kostscholen bestaan in het openbaar worden geveild:

Een kapitaal goed onderhouden en zeer logeabel HEERENHUIS, met grooten TUIN, gelegen binnen IJsselstein op den hoek der Kloosterstraat, aan en een ruim uitzigt hebbende over het Stadsplantsoen. Dit huis bevat negen Kamers, Keuken, drooge Kelder en goede Zolders, voorzien van alles wat de bewoning aangenaam maken kan.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris H. D. G. A. IMMINK te IJsselstein.

*** C. AVIS Dz.[z], JAN VAN EDEN Jz. en P. D. AVIS, Makelaars, zullen op Donderdag den 29sten Julij 1858, des avonds ten 6 ure, in *het Heeren-Logement*, te Krommenie, ten overstaan van den Notaris D. VAN DER WART, in het openbaar presenteren te verkoopen: Een voor eenige jaren nieuw gebouwd WOONHUIS, bevattende vier Kamers, waarvan drie met Stookplaatsen, goede Keuken, Kelder en Regenbak, Zolder enz., voorts SCHUURTJE en ERVE, alles staande en gelegen in de Zuiderbuurt, op eene der beste standen in de Gemeente Krommenie, get. Sectie B., N°. 872, groot 2 Roeden 88 Ellen.

Voormeld Perceel is te bezigtigen daags voor en op den dag der verkoop, terwijl de Veilcondities 8 dagen te voren ter lezing zullen liggen bij bovengenoemden Notaris.

Inmiddels blijft gemeld Woonhuis *uis de Hand te Koop*, te bevragen bij den Makelaar *Jan van Eden Jz.*

W. H. ZIMMERMAN, F. L. HOELEN, H. J. BLOEMEN, H. B. LOMANS Bz., JOHs. VAN DIJK, H. A. SPELLERS en J. P. OLTIJE Jr., Makelaars, presenteren als lasthebbende van hunne Principalen, ten overstaan van den Notaris E. BAAK, op Maandag den 9den Augustus 1858, des avonds na half zes ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, te Amsterdam, aan de meestbiedenden of hoogstmijnenden te verkoopen: N°. 1. De extra kapitale, hechte, sterke, weldoortimmerde en met goed succes gedreven wordende **SUIKERRAFFINADERIJ**, met deszelfs welingerigt WOONHUIS, STALLING, BERGPLAATSEN, TUIN, Open Plaats en ERVEN, genaamd *DE DRIE FONTEINEN*, staande en gelegen op de Lijnbaansgracht, tusschen de Elands- en Looijersgrachten, Buurt GG, 380 en 381, Kad. Sectie E, 2338, 2339, 2340 en 2343, te zamen groot 8 Roeden 76 Ellen, uitmakende met het volgende en daarnaast gelegen Perceel eene uitgestrektheid van 9 Roeden, 57 Ellen, alzoo zeer geschikt tot uitoefening dier Fabriek, of daarstelling van elke andere groote inrigting. — N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **PAKHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoningen en ERVE, genaamd *DE GOUDEN BRANDEMMER*, staande en gelegen op de Lijnbaansgracht, tusschen de Elands- en Looijersgrachten, naast het voorgaande Perceel, Buurt GG. 379, Kad. Sectie E, N°. 2341 en 2342, ter grootte van 81 Ellen. *N°. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag worden geveild en daarna bij elkander in afslag gebragt worden.* — N°. 3 De welingerigte en gunstig gelegen **BOEREN-HOFSTEDE**, genaamd *ONS GENOEGEN*, met deszelfs HUISMANSWONING, afzonderlijk verhuurd wordend HUIS, STALLINGEN, SCHUUR, WAGEN- en HOOIHUIS, extra grooten TUIN, BOOMGAARD en ERVE, alles staande en gelegen aan den Muider Binnenweg, gemeente Weesp, Kad. Sectie A, N°s. 941, 942, 946, 947, 948 en 949, groot 36 Roed. 31 Ellen. — N°. 4. Zes Kampen extra best en weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, met de daarnevens gelegen strook HOUT- of BOSCHLAND, mede gedeeltelijk met Aardappelen bepoot, gelegen aan den Muider Binnenweg, in den Bloemendaalschen Polder, gemeente Weesp, Kad. Sectie B. N°s. 69, 70, 89 tot en met 92, ter grootte van 7 Bunders 69 Roeden 90 Ellen. — N°. 5. Eene KOE- en PAARDENSTALLING, voor 12 stuks Hoornvee, WAGENHUIS, ruimen WERF, TUIN en ERVE, staande en gelegen aan de Noordzijde der Heerengracht, op den hoek van de Goosenmarkt te Weesp, get. F, 38, Kad. Sectie A, N°. 950, groot 7 Roeden 62 Ellen. — En N°. 6. Zeven Kampen extra best en weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, met een stukje VOORLAND, gelegen in den Binnen-Aartsvelder-Polder, aan den Klompweg, gemeente Weesper-Carspel, Kad. Sectie E, N°. 47 tot en met 54, groot 6 Bunders 96 Roeden 30 Ellen. De Perceelen N°. 3, 4 en 6 zijn te zamen verhuurd: de Landerijen tot Kersmis 1858 en de Woning tot ult°. April 1859 ad *f* 800 's jaars, terwijl N°. 5 verhuurd is tot 1 Mei 1859 ad *f* 50 's jaars. — *De Perceelen N°. 3, 4, 5 en 6 zullen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag worden geveild, vervolgens N°. 3 en 4 te zamen en N°. 5 en 6 te zamen en daarna allen bij elkander in afslag worden gebragt.* De Perceelen zijn te bezigtigen N°. 1 en 2 des Dingsdags en Donderdags van 10 tot 1 ure, mits voorzien van een Toegangsbillet, door een der Makelaars onderteekend; de overige Perceelen dagelijks, behalve des Zondags. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen vier dagen vóór en op den verkoopdag ter lezing liggen ten kantore van den Notaris E. BAAK, Keizersgracht over de Westermarkt.

*** Men zal, ingevolge magtiging der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris Mr. J. DE BAS Jz., in *het Venduhuis der Notarissen*, in den Nobelstraat te 's Gravenhage, op Donderdag den 12den Augustus 1858, des voormiddags te 11 uren, in het openbaar doen Veilen, en op Donderdag den 19den Augustus daaraanvolgende, des voormiddags te 11 uren, finaal Verkoopen:

N°. 1. Twee Percelen WEILAND en WATER, gelegen onder Stompwijk in den Tedingerbroekpolder, Kadaster Sec. G. N°s. 345, 346 en 347, groot 2 B., 71 R., 31 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 14,95.

Delflands-Sluisgeld A°. 1858/59, *f* 3,45 per B.

Polderlasten A° 1856 *f* 3,89, per B.

Verhuurd tot Kersmis 1861, voor *f* 90 's jaars.

N°. 2. Eene partij WEILAND, gelegen onder Voorhout, in den Elsgeesterpolder, Kadaster Sec. B. N°s. 24, 27, 31 en 33, groot 2 B., 91 R., 80 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 12,52.

N°. 3. Een Perceel WEILAND, gelegen als het vorige, Kadaster Sec. B. 105, groot 83 R., 80 E.

Grondlasten A° 1858 *f* 3,81.

N°. 4. Een Perceel BOUWLAND, gelegen onder Oegstgeest, in het Buitenwater, Kadaster Sec. A. N°. 35, groot 1 B., 31 R.

Grondlasten A°. 1858 *f* 7,35.

N°. 5. Een Perceel WEILAND, gelegen als het vorige Kadaster Sec. A. N°s. 36 en 37, groot 3 B., 20 R., 80 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 23,47.

N°. 6. Eene partij WEILAND, onder Oegstgeest, in den Morsebel-Polder, Kadaster Sec. A. N°s. 115 en 125, groot 2 B., 78 R., 80 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 14,10.

N°. 7. Eene partij WEILAND, gelegen als voren, Kadaster Sec. A. N°s. 136 en 146, groot 1 B.. 9 R., 80 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 5,56.

N°. 8. Een Perceel BOUWLAND, gelegen onder Oegstgeest in het Buitenwater, Kadaster Sec. B. N°. 121, groot 1 B., 11 R., 70 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 10,27.

N°. 9. Een Perceel BOUWLAND, gelegen onder Oegstgeest in den Horn, Kadaster Sec. A. N°. 257, groot 1 B., 70 R., 20 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 8,26.

N°. 10. Twee Percelen WEILAND, gelegen onder Oegstgeest, in de Maredijksche en Pesthuispolders, Kadaster Sec. E. N°s. 108 en 688, groot 4 B., 71 R., 84 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 39,33.

N°. 11. Een Perceel WEILAND, gelegen onder Rhijnsburg, in den Lageweg, Kadaster Sec. A. N°. 68, groot 1 B., 75 R., 30 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 12,70.

N°. 12. Een Perceel BOUWLAND, gelegen onder Rhijnsburg in den Doorn, Kadaster Sec. A. N°. 122, groot 84 R., 90 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 8,12.

N°. 13. Een Perceel BOUWLAND, gelegen onder Rhijnsburg in de Waard, Kadaster Sec. B. N°. 710, groot 1 B., 2 R., 50 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 12,54.

N°. 14. Eene partij BOUWLAND met een BOSCHJE, gelegen onder Valkenburg, in het Boomrak, Kadaster N°s. 371. 371*bis* en 372, groot 1 B., 67 R.

Grondlasten A°. 1858 *f* 15,62.

N°. 15. Drie Percelen WEILAND, gelegen onder Sassenheim in den Klinkenberger-Polder, Kadaster Sec. A. N°s 249, 250 en 254, groot 4 B., 4 R., 32 E.

Grondlasten A°. 1858 *f* 17,38.

N°s. 2 tot en met 15, zijn in het Rhijnlandsch Bundergeld over 1857, aangeslagen geweest met *f* 1,54 per Bunder, terwijl de binnenlandsche kosten over 1856 hebben bedragen:

Van die onder Voorhout	*f* 0,74	per Bunder
„ „ „ Oegstgeest	„ 0,25	„ „
„ „ „ Rhijnsburg	„ 1,—	„ „
„ „ „ Valkenburg	„ 0,70	„ „

en de Polderlasten.

Van den Elsgeester-	Polder over 1856	*f* 2,	per B.
„ „ Morsebel-	„ „ 1857	„ 2,86	„ „
„ „ Pesthuis-	„ „ 1856	„ 3,30	„ „
„ „ Maredijksche-	„ „ 1857	„ 4,03½	„ „

en verhuurd als:

N°s. 2, 3, 6, 8, 11, 13 en 14, tot Kersmis 1859, voor *f* 450 's jaars.

N°s. 4 en 5	tot Kersmis 1859	voor *f* 175	's jaars.
„ 7	„ „ „	„ — 30	„
„ 9	„ „ „	„ „ 60	„
„ 10	„ „ 1861	„ „ 280	„
„ 12	„ „ 1859	„ „ 50	„
„ 15	„ „ 1860	„ „ 80	vrijgeld.

jaarlijks, onder verpligting van voldoening van alle lasten door den Huurder.

De Percelen, breeder bij Billetten omschreven, zijn, onder gestanddoening der bovenvermelde Verhuringen, te aanvaarden met 15 September 1858, bij de betaling der Kooppeningen.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris DE BAS, te 's Gravenhage, alsmede bij de Notarissen J. W. SCHUURMAN, te Rijswijk en Mr. J. J. VERWOERT, te 's Gravenhage.

*** B. LANGERHUIZEN, E. ZWEERTS, J. H. ROELOFSZ en J. C. COERS, Makelaars, zullen op Maandag den 16den Augustus 1858, des avonds ten half zes ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris B. TIDEMAN, doen Verkoopen: De in volle werking zijnde WASCH FABRIEK, gevestigd in twee naast elkander gelegen HUIZEN en hunne ERVEN; in de Tuinstraat tusschen de Lijnbaansgracht en de Maagdelievenstraat O. O., 243 en 244 met de daartoe behoorende Stoomketel, Machines en verdere vaste en losse Gereedschappen, mitsgaders des Opzigters Woning. In een koop. Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen op vertooning van een Toegang-Billet, door een der gemelde Makelaars onderteekend. De bewijzen van eigendom en de veilcondien mitsgaders de lijst der losse gereedschappen en goederen zullen op den gewonen tijd ten Kantore van genoemde Notaris ter lezing liggen.

*** Door de Inrigting voor Doofstommen-Onderwijs, te Rotterdam, is uitgegeven:

SPRAAK- EN LEESOEFENINGEN

TEN DIENSTE VAN

DOOFSTOMME KINDEREN,

BIJ HET ONDERWIJS IN HET

AFZIEN, SPREKEN EN SCHRIJVEN,

OOK GESCHIKT TEN GEBRUIKE BIJ HET EERSTE LEES-ONDERRIGT AAN

HOORENDE KINDEREN.

2 Stukjes (130 bladz.), waarvan het eerste met 93 net gegraveerde Afbeeldingen. Prijs der 2 Stukjes *f* 1. Verkrijgbaar aan het *Lokaal der Inrigting* en bij de Boekhandelaars M. WIJT & ZONEN en ALTMAN EN ROOSENBURG, te Rotterdam.

Deze SPRAAK- en LEESOEFENINGEN onderscheiden zich van andere elementaire Boekjes van denzelfden aard hoofdzakelijk:

1°. Door de *geheele* verbanning van *alles*, wat aan eene vroegere, thans gelukkig verouderde spelmethode herinnert, waarbij de letters eerst afzonderlijk genoemd werden, om later in hare verbinding als *lettergreep* of *woord* uitgesproken te worden.

2°. Door het gebruik van *schrijfletters* bij de eerste oefeningen, in de plaats van *drukletters*, ten einde het onderrigt in het *schrijven* met het *leeren lezen* op eene gemakkelijke en aangename wijze te verbinden.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER geven uit:

BETER LAAT DAN NOOIT!

een verhaal, op waarheid gegrond, door

CH. READE.

Naar den **achtsten** druk uit het Engelsch.

3 Deelen in gr. 8°. met 3 Vignetten *f* 9,00.

In Engeland heeft sedert de verschijning van de Neger-hut geen werk van dezen aard zoo veel opgang gemaakt als dit Boek, zoodat thans de

TWEE EN VIJFTIGSTE DUIZEND

aldaar in den handel is.

REMONSTRANTEN

EN

CONTRA-REMONSTRANTEN.

Een verhaal uit den tijd der kerkgeschillen in ons Vaderland in de eerste helft der 17de eeuw, door

J. VAN DER VEEN Az.

Twee deelen met twee Vignetten *f* 5,20.

Met volle vertrouwen kunnen de Uitgevers dit Werk als iets goeds aanbevelen.

VOOR SCHOLEN EN GYMNASIEN,

ziet bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, het lich

Fransche Taal.

De Derde Druk van **E. GERDES**, Nieuwe Leerwijze der Fransche Taal (naar de Leerwijze van Dr. AHN), 1e Cursus *f* 0,50.

De Tweede Druk van den 2den of laatsten Cursus *f* 0,

Hoogduitsche Taal.

De Tweede Druk van **E. GERDES**, Nieuwe Leerwijze der Hoogduitsche Taal (naar Dr. AHN), 1e Cursus *f* 0,65; 2e Cursus *f* 0,75; 3e of laatste Cursus *f* 0,75.

Engelsche Taal.

E. GERDES, Nieuwe Leerwijze der Engelsche T (naar Dr. AHN), 1e Cursus (waarvan de Tweede D ter Perse is) *f* 0,65; 2e of laatste Cursus *f* 0,80.

——— Handleiding tot het spoedig aanle der Engelsche Taal *f* 0,90.

Deze Handleiding is hoofdzakelijk bestemd tot zelfo ning, en bevat in een kort bestek van 200 compres ge bladz., de regelen der Uitspraakleer en der Spraakku verder Engelsche en Hollandsche Opstellen en Leeso ningen, Woorden uit het dagelijksch leven en Zamenspra

F. M. COWAN, A cronological critical table of E glish literature. In 4to. Second edition *f* 1,20.

De Derde vermeerderde Druk van **ANDERSO** Mercantile Correspondence. Voorbeelden van Koopm brievenstijl ten gebruike van meer gevorderden in de E gelsche Taal. Naar W. ANDERSON, door EDW. TA LOR. *f* 0,90.

Th. MARSHALL, Dutch Grammar (Holland Spraakkunst voor Engelschen), Tweede Druk, in li geb. *f* 2,60.

Latijnsche Taal.

Dr. H. M. MOLL, Latijnsche Spraakk. voor e beginnenden. Tweede Druk. *f* 1,50.

——— Latijnsche Opstellen voor e beg. *f* 0,70.

——— Romeinsche Geschiedenis ter taling in het Latijn voor meergevorderden. *f* 0,90.

Hebreeuwsche Taal.

Prof. P. J. VETH, Hebreeuwsche Spraakku 2de Druk. *f* 3.

Dr. D. BURGER Jr., Hebreeuwsche Rudim voor eerstbeginnenden, nieuwe Uitgave met Aanteek gen *f* 0,65.

Maleische Taal.

C, VAN HEERDT, Eerste Gronden der Male Taal, met 5 Gesteendrukte Schrijfvoorbeelden (1857) *f*

Neger-Engelsch.

A. HELMIG VAN DER VEGT, Proeve Handleiding om het Neger-Engelsch, zooals het Kolonie Suriname gesproken wordt, gedurende de re waarts te leeren verstaan en spreken *f* 0,80.

Ook is bij denzelfden Uitgever verschenen:

GRONDBEGINSELEN DER

TEEKENKUNST

EENE THEORETHISCHE EN PRACTISCHE HA LEIDING OM HET TEEKENEN GRONDIG TE LEEREN,

DOOR

C. C. HUYSMANS,

Leeraar aan de Koninkl. Militaire Akademie en Di recteur van het Teeken-Instituut te Breda.

72 Platen in Plano, met 16 Bladen Tekst.

In Portefeuille *f* 16,25.

Deze Methode en de daarbij gevoegde Teekenvoor den hebben de goedkeuring mogen verwerven van de bevoegde Beoordeelaars, en onder anderen eene ope aanprijzing uitgelokt van het Bestuur der Koninklijke A demie van Beeldende Kunsten, dat ze bij het Onde aldaar heeft ingevoerd. Men zie ook de gunstige beo deeling van dit Werk in **DE GIDS.**

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.